Ն. 1046 — 1888 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 13—14 ՊԱԶԱՐ—ՊԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1306 ՐԷՊԻ ՈՒԼ ԷՎՎԷԼ 22 — ՏԷՕՐՏՈՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտան

ՓՈԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իլնճի, Չնճի վէ Տինճի սահիֆէ ղրշ. 6
Կէնճիւ սահիֆէ 1ի 10ը. ղշ. » 3
Մէվատը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ատրա օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր :

Իտարէխանէսի, Ստամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Տիվէքէլէան մաթպաասընտա տըր : Քեաաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպի վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Ռուսիա իմբէրաթօրընըն էմրի իլէ հարպիյէ Նազըրը Ժէնէրալ Վանօվսքի՝ Պուլկարիսթան զապըթանը ինվանը իլէ Ռուսիա հէյէթը ասքէրիյէսինտէ մէվճուտ օլան 60 նէֆէր Պուլկար զապըթլէրին արթըգ պու ինվան իլէ հէյէթը մէզքիւրէտէ պուլունամայաճագլարընը, վէ չայէտ Ռուս օրտուսընտա գալմագ արզուսընտա իսէլէր, Ռուս զապըթանը ինվանընը ալմաղա մէճպուր օլտուգլարընը մէրգումանա թէպլիղ էյլէմիչ տիր :

Տէյլի Գրօնիքլ նամ Ինկիլիզ կազէթասընըն Ռօմատան ալտըղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Օն Իւչիւնճի Լէօն Բաբա՝ եէնի պիր Թահրիրաթը ումումիյէ գալէմէ ալմագտա օլուպ, միւչարիլէյհ՝ պունտա, ումումի պիր թէրքը սիլահըն միւնասիպ օլաճաղընա տաիր Էվրօբա տիւվէլը մուազզամասընա պէյանը էֆքեար իտէճէքմիչ :

—

Եունան հիւքիւմէթի՝ Լօնտրատա Եունան ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Իօնիտէս իլէ պէրապէր 10,000,000լըգ պիր իսթիգրազ աքտ իթմիչ տիր : Իշպու իսթիգրազըն ֆայզը 100տէ 6 օլաճագ վէ հիչ պիր թէնզիլաթը պուլունմայաճագ տըր : Իսթիգրազը մէզքիւր՝ ալթը այ զարֆընտա թէսվիյէ օլընըպ, գուբօնլար թէտիյէսինէ գոյուլաճագ տըր :

—

Պարօն Հիրշին՝ շըմէնտիֆէրլէր իւզէրինտէքի հիսսէի չախսիյէսինի կէօյա Աւստրիա տէվլէթի շըմէնտիֆէրլէրի շիրքէթինէ տէվր իտէճէկի եօլունտա պիր չայիա գուհուր իթմիչ իսէ տէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ մումայիլէյհ պէյնինտէքի հիսապաթ հէնուզ սուրէթը գաթիյէտէ թէսվիյէ օլմատըղընտան, չայիայի վագըանըն արաճըֆտէն իպարէթ օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր : (Թ-րէ)

—

Լօնտրատան Մօսքովայա քէչիտէ օլընան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ Ուայթչափէլ նամ մահալտէ պիր վագթտան պէրու պազը գարըլարը գաթլ իթմէքտէ վէ պիր տիւրլիւ էլէ կէչմէմէքտէ օլան գաթիլ՝ կէչէն չարչէնպէ կիւնիւ տախի մահալը մէզքիւրտէ տիկէր պիր գատընը գաթլէ ճիւրէթ իտուպ, ֆագաթ մէզպուրէնին իչինի թէքմիլ պիթիրմէքսիզին ֆիրարա մէճպուր օլմուչ տըր : Աղըր սուրէթտէ եարալը օլան մէրգումէ գատըն՝ գաթիլին հէյէթի հագգընտա մալիւմաթ վէրմիչ օլտուղա, գաթիլը մէրգումըն պու քէրրէ եագայը էլէ վէրէճէյի մէմուլ օլընըյօր իմիչ :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Ինկիլթէրա սէֆիրի Սըր Ուիլեամ Ուայթ իքրամէն պու ագշամ Մապէյնտէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ պուլուրլաճագ տըր :

—Գալաթատա վագը Իթթիհատ բօսթասընըն ագշամլարը ալաֆ. սաաթ 7յէ գատար աչըգ պուլունտուրըլմասը հագգընտա էմրը ալի սատըր օլմուչ տըր :

—Կէչէն ճումա կէճէսի Գատըքէօյինտէ վուգու պուլան հարիգտէ սիգուրթա գումբանիալարընտան Թրանսաթլանթիգ՝ 900, Սուն՝ 340, Վիլ տը Պրիւքսէլ՝ 300 վէ Ալիանս՝ 150 լիրա տիւչարը զարար օլմուչլար տըր :

—Բարիզ շըմէնտիֆէրի ինշաաթ վէ իչլէթմէ գումբանիասը սէր միւհէնտիսի Մ. Օթօ Պօր՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիչ օլուպ, մումայիլէյհ՝ Իզմիտ-Էնկիւրի շըմէնտիֆէրի ինշաաթընտա միւհիմ պիր մէմուրիյէթէ նասպ օլընաճագ իմիչ :

—Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Ֆրէսինէ գումբանիասընըն Մարսիլիատան հարէքէթ իտէն Եունան վաբօրը՝ Իզմիրտէն գուրու իւզիւմ համիլէն Ամսթէրտամա կիտէն Իբէն նամ Հօլանտա վաբօրը իլէ միւսատէմէ իտուպ, Իբէն տէրհալ ղարգ օլմուչ իսէ տէ, եօլճու վէ թայֆալարը՝ քէնտի տախի պէգ զիյատէ տիւչարը խասար օլան Եունան վաբօրունտան պիթթախլիս Բիրէ լիմանընա կէօթիւրիլմիչ տիր :

—Իզմիր վիլայէթինտէն մագամը Սատարէթէ քէչիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սօմա շըմէնտիֆէր խաթթընըն ինչաաթընա կէչէն ճումաա կիւնիւ մէրասիմլէ պաշլանըլմըշ տըր :

—Տէլիխալ հազրէթլէրի՝ ախիրէն տիւչար օլտուղը խաստալըգտան քեամիլէն իֆագաթ իտուպ, տիւնքի մէճլիսը խաասը վիւքէլայա հազըր պուլունմուչ տըր :

—Խասսա օրտուի Հիւմայունը լէվազըմ րէիսի միրլիվա Բէչիր բաչա կէչէն ճումաա կէճէսի, վէ միւզէրատան սինիլը աղվալ գօմիսիօնը ուսումիյէ րէիսի սապըգ Իրֆան բաչա՝ էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիչլէր տիր :

—Էրզրում վիլայէթինտէ Քղի գազասընտա ախիրէն պիր զէլզէլէ վուգու կէլերէք, պիր քէօյ խանէլէրինին քեամիլէն վէ տիկէր պիր քէօյ խանէլէրինին գըսմէն միւնհէտիմ օլուպ, պիր չօճուղըն թէլէֆ վէ պիրիխինին մէճրուհ օլտուղը Էրզրումտա խապէր ալընարագ, վալի վիլայէթին Քղի գայմագամընտան օլպապտէ իսթիզահ թալէպ իթմիչի՝ Էրզրումտան եազըլըյօր :

—Զավալլը համալէսինէ մուգատտէմա Լօնտրայա բօսթա իճրա էտմիչ օլան Իտարէի Մախսուսէ վաբօրընըն համալէսինի Լօնտրայա իխրաճ իթտիքտէն սօնրա, օրատան քէօմիւր ալարագ Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն էվվէլքի կիւն հարէքէթ իթտիքի՝ թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր :

—Զօնկուլտագ սանճաղը միւլհագաթընտան օլան Գոզլու Էրպաա՝ կէչէնտէ Շէհր Էմանէթինէ րապթ օլընտուղը կիպի, պու քէրրէ գազայի մէզքիւրըն ճիհէթը աթիքէսի տախի Տէրսաատէթ խաթթընա մաղբէթմէսինէ րապթ իտիլմիչ տիր :

—Կէչէնտէ Սիրքէճի պէքճիլէրինտէն պիրինին վէֆաթը իլա, ճէնազէսի տէֆն օլընմագ իւզրէ Պալըգլըյա կէօթիւրիլիրքէն, սարըգալը կիրուհնտէն Ալէքսի նամ չախսը՝ ճէնազէ իւզէրինտէ պուլընան պիր թագըմ գիլիսէ էչեալարընը չալըպ ֆիրար իթմիչ իսէ տէ, մէրգում պու քէրրէ տէրտէսթ օլընմըչ տըր :

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին 22 նոյմ.

Իմբէրաթօր Կիյօմ պու կիւն Րէյխսթագ մէճլիսինի քիւչատ իթմիչ տիր :

Նութգը իմբէրաթօրի զայէթ միւսալէմէթքէրանէ օլուպ, Ալէմանիա հիւքիւմէթինին պիլճիւմլէ տէվլէթլէրլէ միւնասէպաթը մուսլիհանէ պուլունտուղը պէյան օլընմըչ տըր :

Իմբէրաթօր՝ մէճպուրիյէթը գաթիյէ օլմագսըզըն մուհարէպէյէ չիթմագ իսթիմէսի՝ քէնտի իթթիֆագընըն Խրիսթիյանիյէսինէ, վէ Ալէման միլլէթինին վաճէպէհէսինէ տէրէօզէ էյլէտիկի վէզայիֆէ թէվաֆուգ իտէճէյինի պէյան իթմիչ տիր :

Բարիզ 22 նոյմ.

Մէճլիսը Մէպուսան.— Մէճլիսը միւքէլա րէիսի Մ. Ֆլօքէ՝ Թօնքին իւքէսի իչիւն հիւքիւմէթտէն թալէպ օլընան 15,000,000 ֆրանգտան 5,000,000ը թէնզիլ իտիլմէսի թէքլիֆի իւզէրինէ՝ պու մատտէտէ վէրիլէճէք գարարը գայինէթօյա էմնիյէթ իտիլիպ իտիլմէտիկինէ տէլիլ ատտ իտէճէկինի պէյան իթմիչ տիր :

Մէճլիս թալէպ օլընան 15,000,000 ֆրանգ միւխասսասաթը 223 րէյէ գարչը 278 րէյ իլէ գապուլ իթմիչ տիր :

Մ. Վիգտօր Վօկիւէ՝ Ֆրանսա Ագատէմիասընա ազա ինթիխապ օլունմուչ տըր :

Պուգրէչ 22 նոյմ.

Մուհաֆազաքեարան ֆըրգասը րէիսի Մ. Լասգար Գաթարճի՝ Մէճլիսը մէպուսանա րէիս ինթիխապ օլունմուչ տըր :

Բարիզ 24 նոյ.

Ճիւմհուրիյէթ թարաֆտարը օլան կազէթալար՝ Ժէնէրալ Պուլանժէ վէ մուհաֆազաքեարան ֆըրգալարընա մէնսուպ կազէթալարըն նէշր ու իշաէ իթտիքլէրի հիւքիւմէթէ հարիսէ նաքէհանի (գու տ'էթա) չայիալարըն թէքզիպ իտիյօրլար :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԳԱԼԱԹԱ Ս. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԳԻԼԻՍԷՍԻՆԻՆ ՕԾՈՒՄ ՋԻՅՆԷԹԻ

Ախիրէն Թաամիր ու թէճտիտ իտիլէն Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ գիլիսէսինին րէսմի թագտիսի տիւնքի բազար կիւնիւ զայէթ մուհթէշէմ պիր սուրէթտէ իճրա օլունուպ, գիլիսէի մէզքիւրըն իչ Տաճար գաբուլարը իլէ Աւագ Խաչքարլարընըն Օծումը վէ ագսամը սաիրէսինին Օրհնութիւն տուվալարը վուգու պուլմուչ տըր :

Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ իքի ագշամտան Գալաթայա կիտիպ գիլիսէի մէզքիւրտէ պէյթութէթ իթմիչ օլտուղը, տիւն սապահ գիլիսէնին միւթաատ օլան այինլէրինտէն սօնրա վէ Գուտտասը Շէրիֆտէն էվվէլ պիր խայլի րէհպանին իլէ պէրապէր Օծում այինինի իճրա իթմիչ, վէ պատէհու քէմալը տէպտէպէ իլէ Գուտտասը Շէրիֆի թագտիս էյլէմիչ տիր :

Մէզքիւր այինլէրին էսնայի իճրասընտա Բաթրիգ Աչըգեան Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ Մայր եկեղեցիտէն Գալաթա գիլիսէսինէ վիւրուտ իթթիքի կիպի, Խրիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ, Սէֆէրեան Գէր. Տ. Սիմէօն, Լուսինեան Գէր. Տ. Խորէն, Մարկոսեան Գէր. Տ. Մամբրէ, Ալէաթճեան Գէր. Տ. Գրիգորիս, Օրմանեան Գէր. Տ. Մաղաքիա վէ Սրուանձտեանց Գէր. Տ. Գարեգին Սրբազանլար վէ Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գէր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ վէ սաիր պիր խայլի րէհպանին վէ միւթէհայյիզան վէ միւթէպայերանը միլլէթ, վէ էզճիւմլէ Բաղ. Ժողով Ատենապետի ըթուֆէթլու Մաքսուտ Սիմօն պէյ էֆ. հազրէթլէրի վէ Գալաթա գիլիսէսի Թաղային Յանձնաժողովը վէ ղայրիհիմ հազըր պուլունմուչլար տըր : Էհալինին գալապալըղը՝ թէսավվուրըն մաֆէվգինտէ օլուպ, իչ Տաճար իլէ գիլիսէ ավլուսը ինսան իլէ մալամալ օլտուղտան մաատա, ճիվար սօգագլար տախի՝ զիյնէթը մէզքիւրէյի սէյր ու թէմաչա իթմէյէ չըգապան օլան էհալի իլէ տօլմուչլար տըր :

Պատարագիչ Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ այինը մէզքիւր էսնասընտա հէր նէ գատար քարող սէօյլէմէկէ պաչլամըշ իսէ տէ, գալապալըղըն չամաթա վէ կիւրիւլթիւսինտէն՝ գըսա քէսմէյէ մէճպուր օլմուչ վէ անճագ գիլիսէնին ինչաաթ ու թաամիրաթը հագգընտա լազըմ կէլէն մալիւմաթը իթա իտէրէք, պու պապտա վագը օլան իանաթը զիքր իթմիչ, վէ ինչաաթը մէզքիւրէտէ չալըշան զէվաթ իչիւն տուա վէ թէմէննիյաթ իճրա էյլէմիչ տիր :

Գուտտասը Շէրիֆ սաաթ 6 պուչուգտա խիթամ պուլուպ, պատէհու Գալաթատաքի Կեդրոնական վարժարանըն ինչա վէ քիւչատը խուսուսընտա զայրէթ վէ հիմմէթը մախսուսէսի սէպգ իթմիչ օլան Վարժապետեան մէրհում Ներսէս Սրբազանըն րուհը իչիւն Հոգեհանգիստ տուվասը իճրա օլընմըչ տըր :

Իշպու Հոգեհանգիստ տուվալարընա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի իլէ պիլճիւմլէ Եպիսկոպոսլար վէ րէհպանը սաիրէ տախի հազըր պուլունմուչլար տըր :

Պունըն խիթամընտա Պատարագիչ Սրբազան՝ ալայ իլէ գիլիսէտէն չըգըպ, Կեդրոն. Վարժարանըն պէօյիւք գարուսը տէրունինտէ պիթթէվագգուֆ, Բատիշահը Ատալէթբէքթինահ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խանը Սանի Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տէյամը էյյամը էօմր ու իգպալը Թաճտարիլէրի տուվասը վաճիպ իւլ էտասընը իֆա իթմիչ վէ միլլէթ իչիւն տախի տուա վէ թէմէննիյաթտա պուլունմուչ օլմաղլա, հուզզար էլ չըրփարագ վէ «Բատիշահըմ չօգ եաշա» նիտալէրինի այուգէ չըգարարագ տուվա վէ թէմէննիյաթը մէզքիւրէյի հիւսնիւ թէլագգի էյլէմիչլէր տիր :

Պատէհու Կեդր. Վարժարանա չըգըլըպ, օրատա Խաչահանգիստ վէ Օրհնութիւն տուվալարը օգունմուչ տըր :

Սաաթ 7 պուչուգտա Միլլէթ Մէճլիսը ումումիյէսինին եէնի իճթիմախանէսընտա իքի Բաթրիգ Սրբազանլար հազարաթընըն թահթը րիյասէթինտէ միւթէհայյիզան վէ միւթէպայերանը միլլէթտէն 70 գատար մէտուիյինէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէչիտէ օլունըպ, մէվճուտ րէհպանին վէ րուհանի մէմէտասալան տախի թաամը մէզքիւրէ իչթիրաք իթմիչլէր տիր :

Զիյաֆէթը մէզքիւրէտէ պէթէքրար գաթը հազրէթը Բատիշահի իլէ իքի Բաթրիգ Սրբազանլար վէ Թաղ. Յանձնաժողով ազալարը վէ զէվաթը սաիրէի միւխթէլիֆէ իչիւն քէմալը չէվգ ու մէմնունիյէթլէ ինճայի թէմէննիյաթ վէ իտարէի ագտահ օլընմըչ տըր :

Թաամը մէզքիւրտէ հազըր պուլընան զէվաթը միւթէպէրէ՝ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին թէքլիֆի մուճիպինճէ, Ս. Լուսաւորիչ գիլիսէսինէ միւթէալլիգ օլան էյթիսէի րուհանիյէի միւզէյյէնէ իչիւն պէօյլիւճէ պիր մէպլաղ իանէ իթմիչլէր տիր :

Գիլիսէի մէզքիւրըն Օծում զիյնէթի պէօյլէճէ խիթամ պուլուպ, մէվճուտ պուլընան խընճախընճ գալապալըղա րաղմէն, ինթիզամ ու ինզըպաթ ասլա միւխթէլլ օլմամըղընտան, հուզզար՝ Թաղ. Յանձնաժողով իլէ զիյնէթը մէզքիւրէնին թէրթիպինտէ սայ ու հիմմէթլէրի սէպգաթ իտէն զէվաթը սաիրէյի մէտհ ու սէնա իթմիչ, վէ մէմնունէն միւֆարէգաթ էյլէմիչ տիր :

* *

Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ գիլիսէսինին Օծում վէ Օրհնութիւն զիյնէթինին թարիֆինտէն սօնրա գիլիսէի մէզքիւր հագգընտա պէր վէճհը աթի պազը մալիւմաթ իթասընը տախի միւնասիպ կէօրմիւչիգ տիր :

Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ գիլիսէսի՝ Տէրսաատէթ Էրմէնիլէրինին պիր զիյարէթկեահը օլտուղտան մաատա, Ստամպօլտա միլլէթին էն աթիգ գիլիսէսի պուլունմագտա տըր, զիրա Տէրսաատէթ՝ Ֆաթիհ Սուլթան Մէհմէտ թարաֆընտան 1453 սէնէսինտէ ֆէթհ օլընըպ, հալ պու քի գիլիսէի մէզքիւր 1436 սէնէսինտէ Քէֆէլի Կոմս նամընտա պիր Էրմէնի թիւճճարը՝ գիլիսէի մէզքիւր արսասընը Ճէնօվալըլարտան միւպայէա իտէրէք, իւզէրինտէ Ս. Լուսաւորիչ գիլիսէսինի պինա ու ինշա իթտիրմիչ տիր :

Իշպու գիլիսէնին էսքի ուսուլը միմարիսի՝ Բիւզանդիոն ուսուլինտէ պուլընմագտա իտի իսէ տէ, Թաղային վարժարանըն ինշա օլընմասըյլա գիլիսէի մէզքիւրըն զաթէն գարանլըգ պուլունան Տաճարը պիւսպիւթիւն գարանլըգ օլմուչ, վէ պինաճա տախա սաիր միւնասէպէթսիզլիք վագը օլմուչ օլտուղընտան, Թաղային Յանձնաժողով՝ թամիրաթա պիթթէշէպպիւս, էվէլէմ գիլիսէնին միւքէմմէլ վէ միւզէյյէն պիր սուրէթտէ ինշասընը քեմալը մուվաֆֆագիյէթլէ պաշա չըգարմըշ տըր :

Պինանըն չիմտիքի հալ ու հէյէթի էվվէլքինտէն խայլի ֆարգ իթմիչ օլուպ, օրթա Տաճար իլէ իքի եանտաքի Ս. Կարապետ վէ Ս. Խաչ Տաճարլարընը եէքտիկէրինտէն թէֆրիգ իտէն տուվարլար գալտըրըլարագ, հէր իքի թարաֆտա քէմէրլի սութիւն միսալի իւչէր աչըգլըգ պըրագըլմըչ, վէ պէօյլէճէ գիլիսէնին իչէրիսի պէօյիւտիւլմիւչ տիր :

Օրթա Տաճարըն թավանը՝ գիլիսէնին իլք ինշասընտա զայէթ սէնաաթլը վէ մէհարէթլի եաղլը պօյա նագըշլարըլա թէզեինն իտիլմիչ օլմաղլա, պու քէրրէ թէզեինաթը մէզքիւրէնին էսասընա տօգունըլմայըպ, եալընըզ պիր ճիլա վուրուլարագ իգթիֆա օլընմըչ տըր : Լաքին թավանըն իքի թարաֆընտա էպնիյէի Շահանէ րէսսամը Մ. Անճելօ՝ պէք միւքէմմէլ րուհանի թասվիրլէր չիզմիչ, վէ գիլիսէնին իչ թարաֆընը տախի Բիւզանդիոն ուսուլինտէ միւթէատտիտ նագըշ վէ րէսիմլէրլէ թէզեին էյլէմիչ տիր :

Օրթա Տաճարըն Խաչքալը՝ սէտէֆտէն վէ պազաթան մամուլ պիր ասարը աթիգա օլուպ, պունըն թամիրինէ 100 լիրայը միւթէճավիզ մէպլաղ իգթիզա իթտիքինտէն, թաամիրաթը մէզքիւրէ իճրա իտիլէմէմիչ տիր : Լաքին իքի եանտաքի Տաճարլարըն Խաչքալլարը թաամիր իտիլիպ ալթուն եալտըզ վուրուլմուչ, վէ իչ Տաճարըն էէր տէօչէմէսի՝ սէքիզ քէօչէլի թուղլա չէքլինտէ չիմէնթօ իլէ տէօչէնմիչ տիր :

Գիլիսէնին իչ տէմիր գաբուսը պուլընըպ, պունլարըն իչիւ տէ տիւն միւճէտտէտէն թագտիս օլընմըչլար տըր :

Իշպու տաճար գաբուլարընտան իչէրի կիրիլտիքտէ, պէհէր Տաճարա գատիմ մագամընտա մէզքիւր գաբուլարտան պիր պուչուգ մէթրօ մէսաֆէյէ գատար պիրէր բարմագլըգ վազ իլէ, Գաւիթլէր թէչքիլ օլընմըչ տըր :

Ս. Փրկիչ մատուռըն պօյասը եէնիտէն թազէլէնիպ, Աւագ տաճարըն մամուլ օլարագ պէք մունթազամ պիր սուրէթտէ Տիկին Իոկուհի Փափազեան թարաֆընտան իմալ իթտիրիլմիչ տիր : Մումայիլէյհա միւհթէրէմ գատըն՝ գիլիսէի մէզքիւրէ մէտֆուն պուլընան Գարամանեան Յարութիւն էֆ.ին գըրիմէսի տիր :

Գիլիսէնին էօն թարաֆընտա, ալընտա իչ ատէտ գամբանա մահալլի մէվճուտ օլուպ, պու գամբանալարըն պիրի՝ Փափազեան Լեւոն պէյ թարաֆընտան իհտա օլընմըչ տըր :

Օրթա Տաճարըն ալնընտա իշբու լէվհա (յիշատակարան) հէքք օլընմըչ տըր :

Տաճարի Արձանագրութիւն

Ի սկզբան կառուցաւ տաճարս յանուն Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին մերոյ, ի Հայրապետութեան Հայոց Տեառն Թէոդորոսի Սրբազան Կաթողիկոսի, եւ ի Պատրիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի Տեառն Եսայեայ Սրբազան Արքեպիսկոպոսի առաջնոյ․ գնեալ տեղիս Սրբոյ տաճարիս, ի Ճենովացւոց Կոմս անուն բարեպաշտ վաճառականի ուրումն Քէֆէ քաղաքին Ղրիմու Ցամի տեառն 1436։

Յետ հրկիզման դարձեալ նորոգեցաւ ի հիմանց, ի Հայրապետութեան Տեառն Աստուածատրոյ Սրբազան Կաթողիկոսի եւ ի Պատրիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի Տ. Գրիգորիս շղթայակրի, եւ ի Պատրիարքութեան Պոլսոյ Տեառն Յոհաննու Բաղիշեցւոյ Կոլոտի, աշխատասիրութեամբ Սարգիս խալֆայի 1733 ի Ղալաթիա։

Մէզքիւր լէվհանըն զիրինէ տէ միւճէտտէտէն վէ միւքէմմէլ մէր մէր թաշը իւզէրինտէ չու աթիտէքի լէվհա հագգըլմըչ տըր :

Նորակերտ յօրինեցաւ ճակատ սուրբ եկեղեցւոյս եւ կամարաձեւ բացմամբ ներքին միջնորմոց երեքին տաճարք խառնեցան ի մի, ի Հայրապետութեան ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մակարայ Ս. Կաթողիկոսի, եւ ի Պատրիարքութեան Կ. Պոլսոյ Տ. Յարութիւն Վեհապետեան Ս. Արքեպիսկոպոսի ընտրելոյն ի Պատրիարքութիւն Սրբոյ Երուսաղէմի։

Գիլիսէի մէզքիւրըն թաամիրաթը միւնասէպէթիլէ իչ մունթազամ ավիզէ միւպայէա իտիլէրէք, պունլար իչ Տաճարըն օրթալարընտան թաալիգ իտիլմիչլէր տիր : Մէզքիւր ավիզէլէրին պիրի՝ մէրհում Ներսէս Սրբազանըն ախտ պազը էչեանըն էսմանը հասըլէսիյլէ միւպայէա օլընմըչ տըր :

Գալաթա Ս. Լուսաւորիչ գիլիսէսինին ինչաաթը՝ կէչէն սէնէ մայիս այընտա պաչլայըպ, պու քէրրէ խիթամ պուլարագ, 1500 լիրա սարֆ օլընմըչ, վէ պունըն 500 լիրասը՝ Գարամանեան գարտաշլարը 300, վէ միւզէյյէն էչեանըն միւպայէասըյլա էսմանը հասըլէսի օլան 150, վէ էչեա հէտիյէլէրինտէն հասըլ օլան 50 լիրալըգ մէպալիղտէն թէսվիյէ օլընըպ, գալան 1000 լիրասը գիլիսէնին վարիտաթընտան թէսվիյէ իթտիրիլմիչ օլմաղլա, պու պապտա Գալաթա գիլիսէսի Թաղ. Յանձնաժողովը վէ էզճիւմլէ Նորատունկեան Յարութիւն, Բարաղամեան Տիգրան, Հաճեան Անտոն էֆէնտիլէր իլէ սաիր միւհթէրէմ էֆէնտիլէրի չայանը թէչէքքիւր տիրլէր :

—

Բում Բաթրիգ վէքիլի իլէ էնտառէ մէթրօբօլիթի վէ գարու քէհեաասը Սամաթիա քի պէյ իլէ միւթէպպանտէն Փախարի Նիգօլաքի պէյ՝ Բում Բաթրիգի հազրէթլէրի թարաֆընտան Բաթրիգը ճէնապ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինի թէպրիք զիմնընտա ճումաա էրթէսի կիւնիւ Բաթրիգխանէյէ կէլերէք, էվվէլա Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գէր. Տ. Գէորգ վարդապետ թարաֆընտան քէնտի տաիրէսինտէ գապուլ օլունուպ, պատէհու մումայիլէյհ վէքիլ հայ Սուրբ իլէ տիկէր վէզարաւօր վարդապետլէրին տէլալէթիյլէ միւսաֆիր սալօնընա կէօթիւրիլմիչլէր տիր :

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ մէզքիւր սալօնտա Բում միւսաֆիրլէրինի գապուլ իլէ եարըմ սաաթ գատար միւլագաթ իթմիչ, վէ պու միւլագաթ էսնասընտա թամըլը վէ գահվէ իքրամ իտիլմիչ տիր :

Պատէհու Բում Բաթրիգ վէքիլի՝ րէֆագաթընտա պուլընան զէվաթ իլէ պէրապէր Երուսաղէմ աթունա ազիմէթլէ, Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի իլէ Սեֆերեան Գէր. Տ. Սիմէօն Արքեպիսկոպոսը տախի զիյարէթ իթմիչ վէ ինթիհրամաթլէ գապուլ օլընմըչ տըր :

—

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի պու սապահ Պէչիքթաշտա Նիշան Թաշընտա քեաին Սատրազամ հազրէթլէրինին գօնաղընա ազիմէթլէ պիր միւլագաթ իճրա իթմիչ տիր :

—

Փօլիս կազէթասընտա օգունտուղընա կէօրէ, Եսայեան Մկրտիչ էֆ. Գայսէրիյէտէ Ս. Կարապետ վանքընտա Առաջնորդ Պալեան Գէր. Տ. Տըրգատ վարդապետին հիմմէթ ու զայրէթիյլէ քիւչատ օլընմըչ մէքթէպ խանէ իթտիկէ իւզրէ 6 սէնէ 200էր լիրա վէրմէյի վաատ իթմիչ տիր :

—

Ճումաա էրթէսի կիւնիւ Աստրիլէր Կաթողիկոսըն վէքիլի Տ. Պօղոս Եպիսկոպոս Բաթրիգխանէյէ կէլերէք, Բաթրիգը ճէնապ Աչըգեան Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինի թէպրիք իթմիչ վէ ինթիհրամաթը լազըմէ իլէ գապուլ օլընմըչ տըր :

—

Միւսաֆիրէթէն չէհրիմիզէ պուլընան Գազազեան Տիգրան էֆ. կէչէն ճումաա ագշամը Իրան սէֆարէթի միւսթէչարը Ժէնէրալ Միրզա Ճէվատ Խան հազրէթլէրիյլէ սէֆարէթ միւչարիլէյհա պաշ թէրճիւմանը Արսլաքի Նէվրուզ Խան վէ Ժէնէրալ Յովսէփ Ապչալեան Յովհաննէս Խանը թաամա տավէթ իթմիչ տիր :

ԻԽԹԱՐ

Թաշրա աբօնէլէրիմիզտէն պազըլարը հէնուզ թէճտիտի աքտ իթմէմիչ օլուպ, պու խուսուսա իսէ թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը վէճհիլէ, ուսուլ ու մէսալիհը իտարէմիզին հիւսնիւ ճէրէյանընա սէքթէ իրաս իտէճէկի տէրքեար պուլունտուղընտան, մումայիլէյհիմ աբօնէլէրիմիզին պիր ան էվվէլ պուրճլարընը ատա պէտէլլէրինի իրսալէ հիմմէթ պույուրմալարը րիճա օլունուր :

ԶԱՆԶԻՊԱՐ

Ինկիլթերա Լօրտլար մէճլիսինին կէչէն սալը կիւնքի իճթիմաընտա Լօրտ Կրանվիլ՝ Զանզիպար սէվահիլինտէ ալ,յը ու ալփէր խտէն ալփախն իւզէրինտէքի թէհարրիւմ ալ,ահիյէթինէ տահիր Լօրտ Սալիզպէրի թարաֆընտան Լօրտլար մէճլիսինէ իթա օլունան իւզահաթ իլէ պու իչէ տաիր Ֆրանսա խարիճիյէ Նազըրը Մ. Կօպլէ թարաֆընտան Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանընտա վէրիլէն մալիւմաթ պէյնինտէ պիր մուպայէնէթ մէվճուտ իտուկինի պէյան իթմիշ, վէ պու մուպայէնէթ հագգընտա լօրտ Սալիզպէրիտէն իւզահաթ թալէպ իթմիշ տիր։

Պունա ճէվապէն Լօրտ Սալիզպէրի չէօյլէ տէմիշ տիր․

«Էյան տէվամ իտէն մուզաքէրաթը խիլալ իտէպիլէճէք պիր սէօզ սէօյլէմէքտէն իճթինապ իթմէք խաթէր խահ տէ, չուրասընը պէյան իթմէլիյիմ քի, իքի տէվլէթ մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտաքի նոգթա նազարլարընը ֆիլէն թաատիլ իթմէմիշլէր տիր։

«Պէնիմ էֆքեարըմա նազարէն, Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան վուգուա կէլէն մուսաատաթ իւզէրինէ Ինկիլթերա մէմուրլարը՝ էսիր թիճարէթինէ խիթամ վէրմէք իչիւն գուտրէթը լազըմէյի հաիզ օլաճագլար տըր։

«Էսիր թիճարէթի՝ ճալընըզ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին պիր հանկը մուսաատէի մախսուսէսինտէն նէչէթ իթմէյիպ, ֆագաթ մուհասէրէի պահրիյէնին (ապլօգանըն) ինթիզամը ճէրէյանընտան նէչէթ իտէճէքտիր։

«Շուրասընը սաախ իլավէ իթմէք իսթէրիմ քի, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին մուխալէֆէթը վագըասը՝ ճալընըզ Նազարի օլուպ ինրաաթճա պիր կէօնա մուչքիլաթ իդա իթմէյէճէք տիր։

«Ինկիլթերա հիւքիւմէթի՝ Ֆրանսա տէվլէթինին մուհասէրէի պահրիյէյէ իշթիրաք իչիւն պիր սէֆինէի հարպիյէ սէվգ իտէճէյի զաննընտա պուլունմուշ իտի։ Մ․ Կօպլէ՝ պու ֆիքրէմիզի թասհիհ էյլէմիշ, վէ Ֆրանսանըն՝ ճալընըզ Զանզիպար սուլարընտա Ֆրանսըզ պայրաղընը համիլ օլան կէմիլէրէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ պիր սէֆինէ կէօնտէրէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

«Պէյանաթը մէզքիւրէտէ, գաւտէ նոգթա նազարըյլա խաֆիֆ պիր մուպայէնէթ վար իսէ տէ, ինրաաթճա պիր կէօնա ֆարգ մէվճուտ տէյիլ տիր։ Ինկիլթերա հիւքիւմէթինին պու անէ տէկին տուչար օլտըղը մուշքիլաթ՝ ճալընըզ Ֆրանսըզ պայրաղընը համիլ օլան սէֆինէլէրէ այտ իտի։ Մաամաֆիհ պատէմա սէֆայինը մէզքիւրէ տախի թէֆթիշ ու նէզարէթ թահթընտա պուլունաճագլար տըր, օ հալտէ պիլճիւմլէ մուշքիլաթ տէֆ իտիլմիշ օլուր. զիրա պու թէֆթիշ վէ մուայէնէ մաատաօլանէ տահիր պիլճիւմլէ տուվէլը տահի իրէ իլէ աճնաշճէլէրիմիզ վարտըր։»

Տիկէր պիր լօրտ թարաֆընտան իրատ օլունան պիր սուալէ տէ լօրտ Սալիզպէրի չու ճէվապը վէրմիշ տիր․

«Զանզիպար սէվահիլինին մուհաասէրէսի խուսուսընտա Ալէմանիա թարաֆընտան Ֆրանսայա գարշը պիր կէօնա հըսսիյաթը խասմանէ մէվճուտ տէյիլ տիր։ Ֆրանսանըն Զանզիպարա կէօնտէրէճէկի սէֆայինը հարպիյէ՝ Ֆրանսըզ պայրաղը թաշըյան իմրա իտիլէն սուի իսթիմալաթը մէն իչիւն տիր։ Իմտի մուհասէրէ հագգընտա Ֆրանսա իլէ զաթի էլէր զուհուրընտէն գորգուլմազ։»

* *

Պէրլինտէն իշար օլունտըղընա կէօրէ, Ալէմանիանըն Աֆրիգայի Շարգի Շիրքէթի՝ Ալէման մուսթէմլէքէաթընը մուհաֆազա իչիւն ասկէրլէրտէն ասքէր թէրթիպ իտէճէք գատար, Ալէմանիա ասքէրի՝ Աֆրիգատա վայը կէօնդէրիւք մէվգիլարընը իշղալ իտէճէք իմիշ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Ալաֆր. Նոյեմբեր 19 թարիխլիէ Ժուռնալ տէ Տէպա պէր վէճհը ատի նազըլմըշ տըր.

«Մ․ Բիրոչանացըն գրալիցա Նաթալիէ տավա վէքեալէթի իթմէքտէն վազ կէչտիկինէ տահիր Աւսթրիա կազէթալարընտա նէշր օլունան հավատիս տօղրու տէյիլտիր։ Մ․ Բիրոչանաց՝ գրալիցանըն տավա վէքիլլիկինէ քէլ էվվէլ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, ժուռնալէյէ՜ պօչամա մէսէլէսինէ տահիր Պէլկրատ մէթրօբօլիտինին գարարընը խաթինաֆ իթմէք իչիւն Սէրպ Սինօտընա պիր խաթիրա թագտիմ էյլէմիշ տիր։

«Պէլկրատ մէթրօբօլիթինին քէյֆի մայէշա հարէքեաթը ալէյհինտէ Մ․ Բիրոչանացըն պիր չիքեայէթնամէսինի ախզ իթմիշ օլան Բօմ Բաթրիկի՝ հէնուզ պու մէսէլէ հագգընտա պէյանը էֆքեար իթմէմիշ տիր։ Բաթրիգը մուշարէլէյհ՝ Սէրպ Սինօտընտան մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտաքի զապըթնամէ իլէ մէթրօբօլիտին թավր ու հարէքեաթինէ տահիր մալիւմաթ թալէպ իթմիշ օլտուղու, մէզքիւր Սինօտըն ճէվապընա պէք լէզմէքտէ տիր։»

Քեզալիք թարիխը մէզքիւրտէ Վիէննատան պէր վէճհը ատի իշար օլունմըշ տըր.

«Գրալիցա Նաթալի՝ Էվրօպա հիւքիւմտարանընտա պիր նօթա իրսալ իտէրէք, պօչամա գարարը ալէյհինտէ իտիրազ պրօթէսթօ իտէճէք տիր։ Գրալ պու էյնի թէչէպպիւսին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն «օլունմըն վաղթտէն» տիյէ թէսմիյէ իթմէքտէ օլտուղը գրալիցայա պօչամա գարարընա իլխաթ իթմէք չարթըյլա գրալիցալըղ ունվանընը թաատիլ իթմէքլիկի, խանի գրալիցալըղ ունվանընը մուհաֆազա իթմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Գրալիցանըն պու թէքլիֆի գապուլ իթմէյէճէյի աշիքեար տըր։

«Պինաէնալէյհ Սըրպիսթանտա աճվալ էյլան գարըշըգ վէ էնտիշէլի տիր։»

Ռօմատան վէրիլէն մալիւմաթա նազարէն, էկէր Բարիզ գապինէօսը՝ Ռօմատաքի էլչիսի Մ․ Մարիանի մարիֆէթիլէ թիճարէթ ահտնամէսի հագգընտա Իթալիա հիւքիւմէթինէ թէքլիֆաթը ճէտիտէ տէքտիմ իտէճէք օլուր իսէ, Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Բարիզ գապինէթօսընըն՝ Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանընըն թաճիլն ու թասվիպինէ մազհար օլաճաղընա էմին օլմատըղը իճրաի մուզաքէրաթա մուպաշէրէթ իթմէյէճէքտիր։ Բարիզ գապինէթօսուն՝ պու պապտա թէէմինաթ իթա իտէմիյէճէյի մալիւմ, Իթալիա հիւքիւմէթի՝ մուզաքէրաթը ճէտիտէ իճրասընտա գարար վէրմիշ տիր։

Ռօմատան իշար օլունտըղընա կէօրէ, Աւսթրիա Գաթօլիքլէրի գօնկրէսինին թէէխխուրը իւթմէդար՝ Բաբանըն մուտախալէսի նէթիճէսի իմիշ։

Աւսթրիա իմբէրաթօրը՝ քէնտիսի Բաբանըն խաթըրընա րիայէթէն Իթալիա գրալընը զիյարէթ իչիւն Ռօմայա կիթմէյէճէյինէ իթմէքտէ օլտուղու կէօրի, Բաբանըն տախի Աւսթրիա հիւքիւմէթինէ ճագ օլապիլէճէք պիր գօնկրէնին իճթիմաընտան Բաբանըն տէրմիյան իթմիքլինտէն, մուլահազամը մէզքիւր Աւսթրիա Գաթօլիքլէրինէ պիլտիրմիշ իմիշ։

Ռօմա չէհրի իլէ տէնիզ արասընտա պիր գանալ հաֆրը ու քիւշատը մասարիֆինէ նէնիտէն մէվգիի պահասընա վազ կէչիլմէսի Ռօմա թողալըյօր։

Պու գանալըն մէսարիֆի 200 միլիօն ֆրանգա պալիղ օլաճագ իմիշ։

Կիւնտիւզ պիրինտէ Ռօմանըն թաշգըն սուլար մուհասէրէ ալընմասընը մուհաֆազա թէթէվիրինտէ թաքինիլ ալըճագ իմիշ։

Սըրպիսթան Գանունը էսասիսինին թատիլինէ մէմուր գօմիսիօն՝ ախիրէն գրալ Միլանըն թանզիմ էյլէտիյի լայիհայի թէտքիգ իտէրէք, ինթիխապ հուգուգը հագգընտա գարար վէրմիշ տիր։

Մութէհաաբբիֆլարտան Պէլկրատա վիլայեթ իտէն խաալ պիր հայլի թէլկրաֆլար ալընմըշ տըր։

ԹԻՒՃԱՐԻՑԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա պէրվէճհը ատի օգունմըշ տըր.

Պու հաֆթա բիւղտայլըղլար խալալ էմթաասը իւզէրինտէ մուշահէտէ օլունան ճիւզի կէրիլիկէ՝ խիրա ճալթա օլմամըշ տըր.

Պու հաֆթա 40,000 քիլէ Քուպան պուղտայը կէլմիշ վէ 25,000 քիլէ սաթըլարագ, խալքէ թարաֆը կէլէն հաֆթա մէվճուտը 60,000 քիլէյէ պալիղ իթմիշ, վէ ֆիյաթ պէհէր քիլէսինէ 20 փարա թէնէզզիւլ իթմիշ տիր.

Պու հաֆթա հիչ Կիրգա վէ Աղիմա պուղտայը կէլմէմիշ, վէ կէչէն հաֆթատան էլտէ մէվճուտ մալ գալմամըշ օլմասը մուլաֆէզէսիլէ հիչ սաթըշ օլմամըշ, վէ պինաէն ալէյհ բիաթլարը հալի թէվագգուֆտէ իթմէմիշ տիր.

Թրանսիթ (ադթարմա) սուրէթիլէ Էվրօբա իչիւն 50,000 քիլէ միսըր պուղտայը սաթըլմըշ վէ 40,000 քիլէ արբա ֆիրուխթ օլունմըշ, վէ պու հաֆթա մալ կէլմէսի մունասէպէթիլէ էլտէ հիչ մալ գալմամըշ տըր.

Պէհէր քիլէսի 8 գրուշտան պու հաֆթա 600,000 փիլօկրամ քուլաֆ սաթըլմըշ տըր.

Պու հաֆթա 2000 չուվալ ուն սաթըլմըշ, վէ 3000 չուվալ կէլմիշ օլտուղընտան, պագիյէ մէվճուտը 8500 չուվալա չըգարըլմըշ տըր.

Ֆասուլյա ֆիյաթը պէհէր չուվալտա 3—4 ղրշ. թէնէզզիւլ էյլէմիշ, վէ վիլայաթ խանտէ 1000 չուվալ իլէ էլտէ պուլունան մալ քեամիլէն ֆիրուխթ օլունարագ հիչ մալ գալմամըշ, վէ սաթըշ մէզկուրը՝ 2500 չուվալտան իպարէթ պուլունմըշ տըր.

Նօհուտ ֆիյաթը տախի պիր միգտար թէնէզզիւլ էյլէմիշ, վէ պու հաֆթա կէլէն 1400 չուվալ իլէ պէրապէր մէվճուտ՝ 3000 չուվալա պալիղ օլմուշ տըր.

Սուսամ մուամէլաթընտա էբէյիճէ կէրմիլիկ կէօրիւլիւյօր։ Պու հաֆթա վիլայաթ խանտէ 800 չուվալ քեամիլէն սաթըլմըշ, վէ էլտէ կէչէն հաֆթա մախլուս հիչ մալ գալմամըշ տըր.

7 կիլէ զարֆընտա սաթըլան քէթէն թօխումը 700 չուվալա պալիղ օլմուշ, վէ պէհէր գըյէսի 59 փարատան 40000 գըյէ խաշխաշ սաթըլմըշ տըր.

Իւսրաճալը էմթաալըրը կէլինէ, աֆիօն բիաշասընտա ճիւզի կէրմիլէթ կէօրիւլմիշ, վէ պէհէր գըյէսի 147 ղրշտան 10 սանտըգ Գարահիսար, վէ պէհէր գըյէսի 122—125 ղրշտան 12 սանտըգ ատի Նալլը Խան, Խոճիչէհիր վէ Կէյվէ, վէ 135 ղուրուշտան 6 սանտըգ՝ Ամասիա, 175-տէն՝ 5 սանտըգ Եօզկատ, վէ 170-տէն 2 սանտըգ ատի Մալաթիա, վէ 200-տէն 3 սանտըգ ալէա Մալաթիա սաթըլմըշ տըր.

Խաղը վէ Թիֆթիր իւզէրինէ հիչ մուամէլէ օլմամըշ, վէ ֆինտըգ ֆիյաթը թէրագգիյէ մէյլ օլուպ, պէհէր չուվալը 90 ղրշ. իթմէքտէ իսէ տէ, պու հաֆթա հիչ սաթըշ իթմէ վուգու պուլմամըշ տըր.

Բիաշամըզտա պալը ճինս խամ պուգ. իսլիկի պուլունմամագտա վէ ֆիյաթտա պիր գաչ ղրշ. թէրագգի միւշահէտէ իտիլմէքտէ տիր.

«ԹՕՐՐԱՏՕ»ԻՆ ԱՌԹԻՒ

Երէկ գիշեր ալ գացինք ծափահարել մեծ դերասանն Ադամեան, որ անչափ փայլով և մեծութեամբ ի հանդէս կուգայ Նոր Թատրոնին մէջ. Սքանչացանք իր վրայ Օթելլօի մէջ, և ըմբռնեցինք զառաջինն իր բարձրութիւնն, բայց բարձր և անհասանելի դասեր առինք իր մէ Թօրրատօի մէջ, իսկ Բինէն բան մը չը հասկցանք դժբաղդաբար.

Հազիւ լրացած էր ժամանակն վարագոյրին բացուելու, երբ որոտումն հեռ մեր ականջն հանդչեցաւ անձի մը վրայ որ 50 տարիներու բեռ մը ունի իր ուսոց վերայ, մոտխօն և պրաղեալ, ո՛ գիտէ ինչով, կրապաստէր մեծ պաշտօնակցին ի Թատերաբեմ. պարզ մարդ մը չէ նա, բայց ասա՛զ, որ մեծ մարդոց գալուն մէջ չապրիր, և դերասան մ'է, մինն այն դերասաններէ, կամ այն դերասանն՝ որ երբեմն հայր եղաւ Նալեան, Փափազեան, Ռշտունի, Պէնլեան, Մնակեան խումբին, որ բարձրացուց յանհասանելի գիրս Արեւելեան Թատրոնն, սուրբ Պէշիքթաշլեանի, Մ. Հէքիմեանի, Նար-Պէյի Թատերգութիւնք, և որ աւա՜ղ չառ չուտ ալ մոռցուեցաւ. քանիներ կան յիշողք զԷքչեան, այդ բարձր դերասանն Էքչեան առաջնորդած, դերասանութեան ոսկէդարն կազմուորած, և աւելի ճիշդ Թատրոնն սկսած է Հայ ազգին մէջ.

Այս տողերն երբ կը գրեմ գրեթէ ուշ կամ կանուխ ի յայտ գալիք յայտնութիւն կը խռովէ սիրտս և միտքը, զի կը յիշեմ հատուած մը Վիեննայի «Բազմավէպ»ի մէջ, իբր մի տարի առաջ, Էքչեանի կենսագրութիւնն, որու մի քանի չարալուսակ տողերն նշանակեմ. «Իր (Էքչեանի) անխոնջ փառասիրոյն երկար ատեն անմարմ մնալն անհանդուրժելի էր այլուստ հասոյթ չունեցող դերասանին, որ կը հարկադրէր ա կամայ թողուլ զբեմն՝ յետին փորձերն ալ փորձելէ ետև.» Կը սոսկամ թէ օր մը այդ սոսկալի իրականութիւնն ի յայտ գայ Ադամեանի անձին նկատմամբ, և օր մ'ալ գուցէ Նոր Հանդէսի էջերուն մէջ Ադամեանի թատերական գործունէութեան դամբանականն կարդամք. առ այս հաւաստիչ փաստեր պակաս չեն նոյա, որք հինգ չաբթի գիշեր պատիւ ունեցած էին ամռա մը ունենալ Ֆռանսական Թատրոնին մէջ.

Էքչեան և Ադամեան անծանօթ չէն մեկզմէկու. Ադամեան ժամանակակից է առաջնոյն, իր ասպարէզին նախնական վիճակին մէջ. ինքնաբոյս տաղանդոփս սիրով ընդգրկած է այս ճիւղն, ուսումնասիրած է արուեստին ամեն նրբութիւնները և մշակած է զայն ի Ռուսաստան, երբեմն ընկճուած ճակատագրային դառն դժուարութիւններէ, ուր ուրեմն իր անվեհեր սխոյեան արուեստին կանգնած է առաւել վեհափառ, խուլ պայքար մը մղած է ի լռմի իր մեծանուն Ռուսահայ քննադատներու դէմ, վերջապէս կանգնելով ի ծագ ասպարիզին յոր կերեւի այժմ. Ի՞նչպէս զրուատել Ադամեանն առանց յիշելու զԷքչեան. Երկուքն ևս ասպարիզին մեծափառ անցեալն կը պատկերեն, յաշարկուն են այն տարիներու ուր առաքինութեան և սրբութեան սրահ եղած է Թատրոնն, համազգասիան իր կազմութեան և նպատակին.

Այս մի քանի տխուր տողերն հայ դերասանութեան նկատմամբ. իսկ ժողովուրդն աւելի քան երբեք տըկարացեալ կը տեսնուի, Հայ հասարակութիւնն միայն յառաջադիմեց ծափահարելու մէջ. Միայն արտաքին արտայայտութիւնք չէին որ Պէշիքթաշլեանն, Դուրեանն, Էքչեանն, Ադամեանն բարձրացուցին ի բեմ.

Դերասանն՝ բարոյական վարդապետ մ'է և ազգայնութեան տեսակէտով մեծ անձնուրաց մը, բայց անօթի ազգասիրութիւն կարելի՞ է. Դերասանն պէտք է ապրի բեմէն, բայց մենք ունինք առանձնաբոյծ դերասան, կոչկակար դերասան, եւ այլն. և բնական է որ ասպարէզին մէջ յետադիմութիւն նշմարուի, զի ուր նիւթական կեանքն գոյութիւն ունենայ արդարապէս, անդ պիտի ձգտին ամեն ջանք և կամք. Ժողովրդի մեղկութիւնն այդ ասպարէզին և ճիւղն քանդած է, և Թատրոնն փոխանակ Ժողովրդն առ ինքն ձգելու՝ ինքն խոնարհած է ժողովրդեան, գգուելով նորա յոռի և վայրագ կրքերն՝ կորուսած է իր նշանակութիւնն և բարձրութիւնն. Ժողովրդեան մէջ բարոյական սերմերն սկսած են անհետիլ, այլ սերմանողք բոլորովին անփոյթ են, Մ. բեմերէն չլսուիր յաճախ բարոյական զօրութիւնն և ոյժն ազգաց ճակատագրին վրայ, կամ՝ չատ բարձր են կամ բոլորովին աննշան. գրքերն աւելի կրքեր կը չոյեն (իցիւ Անգլիա լինէինք այս պահուն), իսկ Թատրոնն հանդիսարան է. Բայց Թողումք այս մտածումները որ զմեզ կը մղեն չատ առաջ երթալ մինչեւ մեծամասնց Թղթասեղանին քով ուր անչուշտ հինգշաբթի գիշեր չատեր բոլորուած էին, և որք գէթ սակաւաթիւ ներկայացուցիչներ իսկ չունէին Բերայի Թատրոնին մէջ Ադամեանի հանդէսին, այն Ադամեանին, որ ծանօթացուց մեզ զՃԱԳՕ. ՄԷԹԻ և անմահացուց. Թող ներեն

---

(349)

ՄԷՃՆՈՒՆԼԱՐ ԹԱՊԸՂԸ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

Լա Կուրկան՝ զօրզուսընտան նաշի գանկըր գանկըր թիթրէյէրէք տիշլէրինի պիր պիրինէ վուրարագ.—Տար եօլտա սէս վար... չարուգ եօրկանլարըն ալթընա կիրէլիմ...

Իւչ մահպուս՝ րուպալարըյլա անիտէ եաթագլարընա կիրտիլէր։

Լա Կուրկանըն իշիթտիկի սայագ սէսլէրի եագլաշըրագ, գապունըն գարշըսընտա տուրտու, վէ սօնրըն բէնչէրէ տէյիլի աչըլտը։

Պէք տը Լամպ՝ քէնտի քէնտինէ.—Էկէր իշէրի կիրէրլէր իսէ, իւմիտիմի պիթիրմիշ կիւն տիր... տէմիր բարմագլըղըն եէրինտէ օյնատըղընը չիւպհէսիզ կէօրէճէքլէր տիր...

Հէլէ քի սոսալարըն իչէրիսի մուայէնէ վէ եօգլամա օլմայըպ, ճալընըզ գօլ տօլաշըլըյօր իտի։

Պիր կարտիան.—Իշէրտէքիլէր ույու՞յօր մը.

Ֆասըրիս՝ ճէվապէն.—Եայը, կարտիան էֆէնտի, պէօյլէ պիր հավատա կիւճ ույուլըր...

Կարտիան.—Տօղրու տըր...

Բէնչէրէ տէյիլի եէնիտէն գափանտը վէ գօլ ուզագլաշտը կիթտի։

Ալյագ սէսի իշիտիլմէմէյէ պաշլայընճա իւչ մահպուս այաղա գալգտըլար։

Պէք տը Լամպ.—Պու նէ՛ ալէա պախթըմըզ վար իմիշ... արթըգ կէլմէզլէր... իը նէ՞րէտէ տիր։

Ֆասըրիս.—Իչթէ...

Պէք տը Լամպ.—Պէն իշի պազլայըմ, սիզ տէ, Լիօնիս, թէնէքէ մահֆազայը ալըրըզ վէ պանտգօթլարը իչինէ գօյընըզ...

Ֆասըրիս.—Եապըլմըշ տըր օ...

Պէք տը Լամպ.—Եօյլէ իսէ իշին պաղընը էյլէճէ եօգլայալըմ, զիրա հէր չէյ օնա մութէվագգըֆ օլաճագ տըր...

Իւչիւ պիրտէն իքէ թուլթուլլայ իքի տէֆա սըգը սըգը չէքտիլէր. իր գօլտաճարագ տէրէճէտէ ուզանտը, լաքին պաղ չէօզիւլմէտի։

Պէք տը Լամպ.—Էյի տիր... աչըլտը սարգըյօրըմ...

Պունը տէյիշէրէք Պէք տը Լամպ իքի տիլշիրըլա սարգըթը։

Լա Կուրկան.—Պէօյլէ պիր ըսզգեար էսմէյի պէճման ալչագ էյի էնիլէմէյէճէք... գարագօլ եօլընտա էրզաընու մօրուչ կիւլէ ըսզգեար էօթիյօր։

Պէք տը Լամպ.—Էյ նէ՛ եապայըմ, խաթէրսէն ալչագ էն... գարագօլըն ալչագ սէսի հէնուզ իչիտիլմէյօր... թամ էնիլէճէք վագթ տըր... Սըրա քիմի՞ն տիր, քի՞մ էնէճէք էվվէլ։

Ֆասըրիս.—Պիմ էնէրսէ էնսին... չարուգ իտէլիմ...

Պէք տը Լամպ.—Լայըգ օլանա հիւրմէթի ունուդմայալըմ... բարա սիզտէ տիր, սիզ էվվէլ էնինիզ...

Ֆրէտէրիգ Պալթիւսին գամիլի վէճհանն Տըլարմիվիլէրին ըլհամլըքըն Ֆասըրիս՝ քէնտի հասսասլարընըն մուամէնէթիյլէ բէնչէրէտէն պաշքալարընը աչըլա սարըլ, պիր տախի սէօզ սէօյլէմէյէրէք գալտըրըպ աշաղա սարքըթտը։

Սաղանագ սաղանագ էնէն բիւզկեար սաաթ բանտուլի կիպի մէրտիվէնի սալլըյօր, վագթ վագթ սաւ անը տուվարա չարբմագտա իտի։

Ֆասըրիս իբի ասլա պրագմայըպ, էյիճէ օնա սարըլմըշ օլտըղը հալտէ աշաղա էնէրէք տէյտի։

Անըն արգասը սըրա Պէք տը Լամպ վէ տահա սօնրա Լա Կուրկան կէլտիլէր։

Ֆասըրիս.—Իչին եարըսը օլտու. չարուգ պիթիրէլիմ. գուլու նէ՞րէտէ տիր։

Պէք տը Լամպ.—Սօլ թարաֆտա, պուրատան իքի ատըմ էօթէտէ...

Թարիֆ օլունան եէրէ վարտըլար վէ գույունըն եանընտա տուրտուլար։

Իր՝ գօվալարըյլա պէրապէր գույունըն իւզէրինտէ իտի։ Պէք տը Լամպ իբի ուճունը պիլէզիկի իւզէրինէ չըգտը վէ գույունըն իչինտէքի տուվարլարընտան տախի իւթիֆաղ իտէրէք աշաղա էնտի. իքինճի գօվայա թայանըպ իբի Թութթու, վէ իր՝ Ֆիրորինին աղըրլըղընտան խայլիճէ կիրկիլէնտի։

Պէք տը Լամպ՝ սուլըն եուզինէ վարըրըգտա, իբի պըրագը, նէֆէսինի թութտու վէ սուլըն ալթընտա ղայպ ու նապէտիտ օլտու։

Ֆասըրիս պիր ազ պէքլէտիքտէն սօնրա քէնտիսի սախի արգատաշը կիպի գայլուատան աշաղա էնտի։

Սըրա պաշէհնու Լա Կուրկանա կէլտի։

Պիր ազ սօնրա հապսխանէնին էթրաֆ տուվարլարընէ եօթէսինտէ սըլըրգլամ իքի աատամ՝ պիրպիրի արտը սըրա մուշթէրէք գույունըն քէնարլարընտան թութունարագ եօգարը չըգմագտա օլուպ, պունլարտան պիրինճիսի՝ գույունըն աղզընա եէթիշինճէ, պիլէզիքտէն եօգարը չըգմագ իչիւն իքինճիյէ եարտըմ իթտի։

Պունլար Ֆասըրիս իլէ Պէք տը Լամպ իտիլէր։

Պէք տը Լամպ՝ գարանլըգ գույունըն իչինէ տօղրու էյիլիպ պագարագ.—Պու Լա Կուրկան նէ՞րէտէ ճէհէննէմէ գալտը... Տիմէք անճագ զօրզու տան սույա տա՞լմըշ մը։

Ֆասըրիս.—Աֆվ խաքըրսընըզ, արգամ սըրա եօյլէ պիր կիւպլ աթլամը քի, աշագըլարը օմուզլարըմա տէյտի...

Պէք տը Լամպ.—Եօյլէ իսէ նիչի՞ն եօգարը չըգմայօր։

Ֆասըրիս.—Սու՛ս... տինլէյինիզ։

Պէք տը Լամպ՝ գուլագ վէրէրէք.—Վա՛յ աքըլ՛... սու չալգանըյօր...

Լա Կուրկան չըրըրնմագտա օլմալը տըր... Հիչ չիւպհէ եօգ տըր քի, գույուն իքիյէ թագսիմ իտէն տէմիր ըսգարայա իլիշմիշ տիր... քէնտիսինի խիլաս իթմէք իմքեանսըզ տըր...

Ֆասըրիս.—Տիմէք պօղուլուր մը.

Պէք տը Լամպ.—Պանա էօյլէ կէլիյօր... էնինէ տինլէյէլիմ պագալըմ...

Իքի մահպուսլար եէնիտէն գուլագ վէրիլ, արթըգ հիչ պիր սէս իշիթմէտիլէր։

Լա Կուրկան արթըգ չըրըրնմայօր իտի...

(Տէվամը)

մեզ Շէյքսբիրեան.ք ըսելու թէ՝ մեր ժողովրդեան պատշաճութեան սեւեռակէտով շատ բարձր պէտք է լինի Թատրոնն Օթէլլօն.

Բ. Արարուածի մէջ ի հանդէս կու գայ Թօրրատոն, պատառոտի բդգեստներով, ցուպի մը վրայ յենլով հազիւ կարող, խառնամանեալ մազերով, Թօրրատոն արիւնոտեալ ձեռներով՝ որ վեշտասանամեայ բերդարգելութեան, գժնդակ և անտանելի տառապանաց մէջ կենդանի պահած է սէրն հայրական, սուրբ սէրն ընտանեկան. Ոտալիայի և Ասիաի սէրն քաջալերած էր ինքն փրկելու զինք կաշկանդող շղթաներն, վերցնելու բանտի խարխուլ երկաթեայ դուռն, թափառելով լեռներ նուաղկոտ և տկար՝ կը հասնի մենաստանն կեղծաւոր Դոմինիկեան մը, ուր կը գտնուի և իւր կինն, որ լքած է զինք՝ անպատշաճ յարաբերութիւն հաստատելով բժշկի մը հետ. իսկ Ատա իւր աղջիկն իւր երկամեայ թողած լքեալ երթալու ի բերդն արգելանաց, կ'երկնչի իւրմէ առանց գիտելու թէ իւր հայրն է նա իրապէս, կը կարծէ ինքն դուստր բժշկին՝ անուանեալ Լիւ․․․․

Ի՛նչ սրտայոյզ և հոգեյոյզ են Թօրրատոյի և Ոսկուէի տեսակցութիւնն, անհուն և բարձր բարոյական կը բովանդակէ ամեն Հայու և անհատի, որ հայր կը փափաքի լինել, կը նկարագրէ իւր տառապանքներն բերդէն ներս՝ և անտի դուրս իւր փախուստն ի սէր իւր կնոջ և դստեր. բայց կինն ննդաւոր չտար գոհացուցիչ պատասխան իւր դստեր նկատմամբ, կը ծանրացնէ ցաւըն Թօրրատոյի մերձ ի նուաղել հազիւ կը կանգնի և կը չնչէ. կը հաւուգէ զնա գալ իւր հետ ի Բ---- և ապրելու անդորր և երջանկաւէտ իւր վերձնոյն արտադրութեամբ, այլ իւր ամուսնոյն խեղճ և ողորմելի կացութիւնն չմեղմացնէր իւր սիրտն.

Վերջապէս կը լսէ բժշկէն թէ Լ---ն անուանեալն որ մեռած կը կարծէր, իւր Ա--- դուստրն է գեղանի և շնորհալի, յուզումն և տկարութիւնն կը ծանրանան իւր վրայ, կը կորուսանէ իւր անձն, և հազիւ կը ջանայ համոզել իւր կինն մեկնիլ իւր հետ ի գիւղն հայրենի, այլ ի տես իւր դստեր անչափ սիրուն և գեղանի՝ յորմէ ստիպեալ էր զրկուիլ, կորոշէ վերջ տալ իւր կեանքին և մինչ Ա--- կաղօթէ նորա համար, կը համբուրէ զինքն, կառնու ի մի ումպ թոյնն, կը գալարին աղեքներն և ուր ուրեմն հոգին կաւանդէ, յեղյեղելով մինչեւ իւր վերջին շունչն իսկ Ոսկուէի և Ատ--ի անուններն զորս միացուցած էր միմեանց իւր շունչն փչելէ առաջ.

Ահա համառօտութիւնն խաղին որուն վսեմութիւնն ներկայք միայն զգալ կարող են. Ի՛նչ բնական երեւոյթներ ի հանդէս կածէր հօր մը սէրն բացատրելու առեն, մերթ յուսակտուր կեանքէ, մերթ ոգեւորեալ հայրական սիրով մերթ դողդոջուն հազիւ կանգնելու կարող, և մերթ կորովի կը շըջի բեմին վրայ, մեծ եանց հակառակ և անպատշաճ երեւոյթներ անչափ պատշաճօրէն կը յաջորդեն, յուզելով և վերանելով հոգին թատերաբեմէն վեր, շատ վեր.

Այսչափ գեղեցիկ և անհամեմատ բարոյալից խաղին տակաւին սակաւք էին հանդիսատես, մինչ ով գիտէ ինչ խումբեր կազմուած են երթալու և ծափահարելու կին մը որուն պատկերն Նոր Թատրոնին առջեւ Ադամեանի քով դրուած է, և ո գիտէ ով է նա (*) որ երբ դատարկ տակառներ կը յորդացնէ. Մեզ համար Ադամեան անհամեմատ բարձր է Ս---- Պե---նէ, զի նախ Հայ մ'է, և աշակերտած չէ մեծ դպրոցներու, գէթ ֆ---------- մը խնկ տեսած չէ. այս նկատմանց վրայ աւելցնենք և ներկայացման Հայ լեզուն և ահա կուննեամբ անհամեմատ բարձրութիւն.

Գոհ եմք Նոր Թատրոնի դերասաններէն և դերասանուհիներէն, խոստովանելով Պ. Զափրաստեանի Թէյէ մէջ չափազանցեալ ձեւերն, Պ. Վրույրի քօրատոյի մէջ մերթ ծեր և մերթ երիտասարդ երեւոյթն, Օր. Ազնիւի աճապարանքըն, և Տիկին Ֆասուլեաճեանի դանդաղութիւնն. դարձեալ մեծապէս տեղի ունիմք գոհ ըլլալու, մանաւանդ զի քանաւ աւելի տարինն ըէ ի վեր գրեթէ առաջին անգամ հայերէն լեզուն կարտասանեն մեծ դերասաններ կեռ կանոնաւոր և կոկիկ. Շնորհակալ եմք.

Իսկ մեր գոհունակութիւնն ի՞նչ պէս յայտնեմք առ Պ. Ադամեան, որ անչափ լաւ դրուատեցաւ հրապարակագիրներէ յԱրեւելս, բայց իւր այդ անհասանելի բարձրութեանն պիտի զիջանի լսել նաեւ նոր սերնդեան մը անդաւաճն հիացումն, սքանչացումն և շնորհակալիքն. իսկ խնդիրն, կինա՞ն անտեսել, ահա այն եւս. Պ. Ադամեանի ուշադրութիւնն կը հրաւիրուի մեր ոչ թէ անեմատ լինաստը ուսոյն զոր քաջ գիտցաւ, այլ մեր բարոյական տկարութեան որ կը յառաջանէ սարաքագդաբար, և ինքնին որ եկած է մեր մէջ անվեհեր վարդապետել իւր ուշադրութիւնն կը հրաւիրեմ առայս՝ խնդրելով միշտ իւր դասարանին մէջ աւանդել զայն որ ամեն կոշմէ կը պատշաճի մեր բարոյական և ընտանեկան կացութեան, ինչպէս էր Թօրրատոն որոյ երրորդ ներկայացումն տեսնել մեր եակամ փափաքն է.

Իսկ Ֆ------ Բ---ի Դ-----ն ---ն----- մենախօսութիւնն զոր արտասանեց իբր ծերունի արհեստաւոր, Ֆաւնսացի գիւղացւոյ շեշտերով, ոչ նուազ գնահատելի և հրահանգիչ է.

Ի յանդ. ամեմք այս տողերն որ ձանձրացուցիչ լինելու չափ երկարեցան, վերջին փափաք մը եւս յայտնելով, այն է լսել իւր մեծանուն արուեստակիցն Էքչեան Ադամեանի ներկայութեամբ.

Հ---

ՖՐԱՆՍԱ ՊԻՒՏԺԷ ԴՈՄԻՍԻՈՆԸՆԱ ԻՐԹԻՔԵԱՊ ԽՕՆԱՏ ԻՏԷՆ Մ. ՆԻՒՄԱ ԺԻԼԻՆԻՆ ՄՈՒՀԱՔԻՄԷՍԻ

(Էվվէլքի նիւ---ի նու---ի --ի---)

Սաաթ 6տա մահքէմէ թէքրար աչըլտըղը զէման 3 գարար օգունմըշ տըր քի, պոնլարտան՝ միւտտէիւմէյհ թարաֆընտան իդաա օլընան չաճիւղէրին սաւմասա ալագալարը օլմամալըս խիմխա օլընմամալարընա տաիր օլանը չու մէալտէ իտի.

«Հէյէթը իթհամիյէտէն սատըր օլան գարար՝ Նիւմա Ժիլիի, Մ. Անտրիէօ հագգընտա իթթիհամա պուլունտըղը ճիհէթլէ կար մահքէմէի պիտայէթինէ կէօնտէրմէքտէն իպարէթ պուլընտըղընա, վէ Նիւմա Ժիլի ալէյհինէ իդաա տաւա իտէն Մ. Անտրիէօտէն իպարէթ օլուպ, իտարէճտէն պիր քիմ սէնէտ քէնտի արզուսը միւնգամ օլմադըղըն իթթիրա տաւալարընա իլթիհագը էսասէն մէճպուր օլմամալա պէրապէր, օ եօլտա ինզիմամը արզուը միւլէյյին հիչ պիր թէշէպպիւս վուգու պուլմատըղընա, վէ 29 յուլիս 1881 թարիխլի նիզամնամէտէ տախի «Մէճլիսը այան «վէ մէպուսան աղասընտան պիր «վէ եա պիր գաչ քիշի ալէյհինէ «իթթիրա խուսուսի զէման, «իթթիրայա ուիւշար օլանլարըն պիր «իսի վէ եա պիր գաչը թարա«ֆընտան չիքեայէթ վուգու պուլ«մատըղծա, թաագիպաթը աոնէ «իճրա օլընմայաճագ տըր» գայտը մէվճուտ օլտուղընա, վէ Նիւմա Ժիլի իսէ միւֆթէրիյաթը վագըասը նը մահքէմէ հուգուքընտա խապաթ իթմէքէ հագգը օլտուղընը խատաա էյլէտիկինտէն, 29 յուլիս 1831 թարիխլի գանունըն 52նճի մատտէսինտէ՝ «Մաղնուն 35ինճի մատտէ ահ«քեամընճա իթթիրա ատտ օլընան «աճվալին սըհհաթինի իսպաթ իթ«մէք իսթէտիկի հալտէ, քէնտիսինէ «ճէլպ պուլունանըն թէպլիղինտէն «իթիպարէն 5 կիւն զարֆընտա, «էվվէլա հանկը մատտէլէրին սըհ«հէթինի իսպաթա հազըր օլտուղը«նը, սանիէն՝ էսպապը սուպութիյէ«տէն օլան էվրագը, սալիսէն՝ իդա«մէ իտէճէկի չահիտլէրին մահալը «իգամէթլէրիլէ սանաաթլարընը եա «մահքէմէի պիտայէթ նէզտինտէքի «միւտտէիի ումումիյէ վէ եախօտ «միւշթէքիյէ թէպլիղ իթմէկէ մէճ«պուր օլուպ, իթմէյէճէք օլուր ի«սէ, իսպաթը միւտտէա իթմէք «հագգընտան մահրում օլաճագ «տըր» իպարէսի մուգայյէտ պուլունտըղընա, վէ միւտտախալէյհ՝ պուլտաւէ ահքեամընա թէվֆիգը մուամէլէ իթմէյէճէք օլուր իսէ, իսպաթը միւտտէա հագգընտան մահրում գալաճաղընա պինաէն, մահքէմէ պու պապտէ իթարաֆէյնին միւտտէասընա թէվֆիգը մուամէլէ իթէ յէլի պէյլի լիզում կէօրիւրսէ իսպաթը միւտտէա հագգընըն միւտտէիլիլ օլտուղընը քէնտի քէնտիլիկինտէն իլիմա մէճպուր տըր. Շիմտի եալընըզ Նիւմա Ժիլինին իսպաթը միւտտէա էյլէմէք իւզրէ վուգու պուլան թէպլիղաթընըն 52նճի մատտէ ահքեամընա թէվֆիգան խաուլ իթմէտիկի մատտէսինին թահգիգի լազըմ կէլիյօր.

«Մ. Նիւմա Ժիլինին իսպաթը միւտտէա իթմէք իւզրէ էսպապը սուպութիյէ օլարագ իճրա էյլէտիկի թէպլիղաթը, վէ իրաէ իտուպ տէ մահքէմէտէ գըրաաթ օլընան մուհարրէրաթը՝ Մ. Անտրիէօնին զաթ վէ չախսընա նէ տօղրուտան տօղրուեա վէ նէ տէ տօլայըսըյլա հիչ պիր իթհամը հավի օլմատըղընա, վէ Նիւմա Ժիլի տախի հիչ քիմսէյի թային իթմէյէրէք սուրէթը ումումիյէտէ պէյանը փիքր էյլէտիկինի մահքէմէտէ ալէնիյէն իթիրաֆ օլտըղընա, վէ պու հալտէ թէպլիղաթը վագըա 52նճի մատտէ ահքեամընա թէվֆիգան խաէմիկինէ պինաէն, մահքէմէ՝ իսպաթը միւտտէա հագգընըն սագըթ օլտուղընա քէնտիլիկինտէն գարար վէրմիշ, վէ միւտտաիալէյհին պու գարարտան խոթիփաէյէ հագգը օլմայաճաղը ալէնէն պէյան իտիլմիշ տիր.»

Իքինճի գարարտա, ավօգաթ Մ. Բէյլօնըն՝ Մ. Անտրիէօ ալէյհինէ մահքէմէտէ տէրմիյան էյլէտիկի սէօզլէր միւտտէրիիւն սօնրա վուգու պուլմուշ իֆատա օլուպ, զաթէն թէպլիղ օլընան էվրագտա խալէրի մուհարրէր էյխասա խինատ օլունան աճվալ իլէ Մ. Անտրիէօյէ խինատ օլընան աճվալ արասընտա հիչ պիր միւնասէպէթ օլմատըղընտան իֆատաթը մէզգիւրէնին տէ պիր կէօնա էնտամիյէթի օլամայաճաղը պէյան գըլընմըշ տըր.

Իւչիւնճիւ գարար Մ. Պայհօ մէսէլէսինէ տաիր օլուպ, Մ. Նիւմա Ժիլի՝ իսպաթը միւտտէա իթմէք հագգընտան մահրում գալտըղը ճիհէթլէ, Մ. Պայհօ հագգընտաքի սէօզլէրինին տախի խարիճինտէ պիր չէյ օլտուղընա միւթէլլիգ տիր.

Պու գարարլարըն գըրաաթը իւզէրինէ թէամիւօ օլունը կիւլի պիր չէյ օլտու. գարարլար օգունուր իքէն, Մ. Ժիլի՝ պիր թամագա մէքթուպ քեաղըտը իւզէրինէ պազը չէյլէր եազմըշ օլտուղընտան, պու աէֆա գալգըպ պունլարը պէր վէճհը ատի օգուտը.

«Րէիս Էֆ. ֆիլհագիգա պէն հուգուգ մէսալէյինտէն անլամազ իսէմ տէ, վէրիլէն հիւքմի միւնասէպէթսիզ ատտ իթմէքտէն տէ կէրի տուրամամ. Պէն պիւտիւն գօմիսիօնըն 22 նէֆէր ազասընա իթթիրատա պուլունմըշ օլմազլա, հէյէթը իթհամիյէ թարաֆընտան իթհամ օլունուպ, մահքէմէի ճինայէթէ կէօնտէրիլմիշ իտիմ. Մուախէրէն 42 նէֆէր չահիտ իգամէ էյլէտիմ. Սիզ անլէրի խիթխա իթմէք իսթէմէտինիզ. Պու պապտէ գանունէն հագգընըզ օլապիլիր. Փագաթ պէն գանունչինաս տէյլիմ. Պինաէնալէյհ պունտան սօնրա նէֆսիմի միւտաֆաատան ֆարիղ օլարագ, հէյէթը առուլ ազասընըն հիւքմինէ իթթիպա իտէրիմ.»

Ժիլի պունը օգուտըգտան սօնրա, սամիին արասընտա պիր չամաթա պէյտա օլուպ, ալգըշլար տա իճրա գըլընմըշ.

Րէիս.— Պունտան սօնրա մահքէմէտէ հազըր պուլունմանըզ միւմ քին օլամազ. Հէր նէ տիլէրսէնիզ հաքէքէթ իտէճէք օլուր իսէնիզ իտինիզ, պէհհէմհալ մուհաքէմէնիզ իճրա օլընաճագ տըր.

Սամիինտան Մ. Սալիս.— Րէիս էֆէնտի.

Րէիս.— Սէօզ սէօյլէմէյէ հագգընըզ եօգ տըր.

Մ. Սալիս.— Սէօզ սէօյլէմէք իչին միւսաատէ խաթ էյօրըմ.

Րէիս.— Սիզէ միւսաատէ վէրէմէմ, քի՛մ օլտուղունուզը թանըրմամ.

Մ. Սալիս.— Լաքին արզը իտէր իտիմ քի......

Րէիս.— Սիզ սիւքիւթ իթմէյէճէք օլուր իսէնիզ սիզի մահքէմէ սալօնընտան տըշարը չըքարըրըմ, չիւնքի թիթրէվոյ իթմէկէ հագգընըզ եօգ տըր.

Պունըն իւզէրինէ Մ. Սալիս սիւքիւթ իթմէքլէ մէճպուր օլտու.

(Տէվ--)

ԴԱԹԻԼ ԲՐԱԶՕՆԸՆ ՄՈՒՀԱՔԻՄԷՍԻ

(Էվվէլքի նիւ--ի նու--ի--ի --ի--)

Րէիս.— Իֆատէնիզին էհէմմիյէթինի անլա՞յօրըմըզ եա.

Խօժէնի.— Էվէթ, էֆէնտիմ տիւնեանըն եալընըզ պիր ատամը սէվտիմ, օ տա Բրազօ իտի. Փագաթ մահքէմէյէ տօղրու սէօյլէմէքլէ մէճպուրըմ. Բրազօ, սէօյլէտիկիմ սէօզ տօղրու տէյի՞լ մի.

Բրազօ.— Զէմանը կէլիրքէն պունըն տա ճէվապընը վէրիրիմ.

Րէիս.— Միւճէվհէրաթ հագգընտաքի մալումաթընըզ նէ՞ տիր.

Խօժէնի.— Բրազօ պանա պիր ճէվահիրճինին մէքթուպընը կէօսթէրտի իտի. Սօնրա պու մէքթուպը եըրթըպ աթմըշ տըր. Ճէվահիրճինին ատրէսինի հաւի մէքթուպըն պիր պարչասընը հըֆզ իթմիշ վէ օ պարչայը միւխաֆազա էթմիշ իտիմ.

Րէիս.— Նէ՛ սէպէպտէն տօլայը Բրազօնըն ալէյհինէ իթխալ չահատէթ իթմէկէ գարար վէրտինիզ.

Խօժէնի.— Մարէն հապսխանէտէ Մօրիւէթ Գարօնօ իլէ պէրապէր մահպուս իտիմ. Մէրգումէ պիր կիւն տէղյարագ չօճուղընտան պահս իտիյօր իտի. Պունըն իւզէրինէ մէրգումէյէ «քաշքի օ ատամըն պիր չօճուղու օլմայա իտի» տէտիմ. Պու պապտէ հապսխանէ կարտիյանը օլան գատընըն էյլէնէ միւրաճաաթ իթտիմ. Մումայիլէյհա՝ հուգուգը ումումիյէ նամընա օլարագ հագիգաթը սէօյլէմէկէ մէճպուր օլտուղումը պիլտիրտի. Մարի Աննէթ անըն խամինի վէրէն պէն իտիմ, կարտիյան գատընըն՝ հիչ պիր խամ վէրէր իթմէմիշ իտի, պանա եալընըզ հագիգաթը հալի քէթմ իթմէքլիկիմի թավսիյէ իթմիշ իտի.

Րէիս.— Բրազօ՝ չըմնինտէֆէրատ սըրգաթ իթտիկի միւճէվհէրաթըն պահսը իթմէմիշ մի իտի.

Խօժէնի.— Խայըր, էֆէնտիմ.

Րէիս.— Սիզէ ըէսմի կէօսթէրիլէն միւճէվհէրաթը թանըյօրմըսընըզ մը.

Խօժէնի.— Էվէթ, Բրազօնըն իմ իփի վէճհլէ ըէսմի թանըյօրըմ.

Րէիս.— Բրազօ, պունա նէ՞ տէրսինիզ.

Բրազօ.— Պու գատընըն իֆատասընը թամամէն ըէտտ իտէրիմ. Պու գատընը 1885 յանվարընտա թանըրտըղըմ զէման պիր պալօ եօգ իտի, փանչիյոնտ իլէ էքմէքլինին գազանըրը պիր գարըրը իտի.

Խօժէնի.— Պու ատամ էտէպսիզ պիր եալանճը տըր. Պէն հիչ պիր վագըթ գիմսէյէ թէսլիմ իթմէտիմ. (Կիւլիւշմէլէր.)

Բրազօ.— Խօժէնինին տահա պիր չօգ միւշթէրիսի վար իտի. Պու գարընըն ալագասընա տաիր գօճասընտան մալումաթ ալմագ իւզրէ մէրգումէ ճէլպ իթմէլի իտի.

Խօժէնի.— Պէն զէվճէլէրին էն նամուսլուսըյըմ, գօճամըն ալէյհինէ իտէճէկ պիր չիքեայէթի եօգ տըր. (Կիւլիւշմէլէր.)

Խօժէնի՝ Բրազօյը կէօսթէրէրէք.— Պու հէրիֆ պէնի գօրգուտուրսա իսէ, իաճի նամուսըըգ, խապիս պիր հէրիֆ օլտուղունը սէօյլէյէճէք օլուր իսէմ, հէմէն լայըղ օլտուղու սըֆաթը վէրիրիմ.

Բրազօնըն ավօգաթը Մ. Գօմպի՝ հազրատան գուրթուլմաք մաքսատըյլա Բրազօյը իթհամ իտօր իթմէտիկինի Խօժէնիյէ սիւալ իթտի.

Խօժէնի.— Խայըր, հազրիքամը սէօյլէտիկիմ սէօզլէրի տօղրու սէօյլէտիմ.

Մ. Գօմպի.— Խօժէնի Ֆօրէսթիէ-նին զէվճէսի ճէլպ իլէ զէվճէսի հագգընտա իֆատասինի ալմագ իճապ իտէր.

Րէիս.— Իճապ իտէր իսէ, ճէլպ օլունուր.

Պաարէնա դահա չահիտլէրին խիթխմասընա կէչմէզտէն, էվվէլա Բրազօ վէ Լօրէնցօնըն իգամէթ իթտիկլէրի օթէլլէրի Զանպօ նամ խըզմէթճի չահիտ օլունտու.

Րէիս՝ Զանպօյա խիթապէն.— Պու իպատ մատէմլէրի նէ՞ տէն իպարէթ իտի.

Զանպօ.— Պիր արալըգ Լօրէնցօնըն գարըսը աչըգ օտըլար կէօրիւրտի. Բրազօ տիլէր պիր օտատա պուլունուպ, չարուգ չարուգ սօլուգ ալմագտա օլտուղընը կէօրիւրտիմ. Տէր հալ կիւտիպ պիր արապա ճէլպ իթմէքլիկիմի ըէճա իտէրէք, արապա պիր սանտըգ նազըլ իտէճէկինի սէօյլէտի. Պու սանտըղըն նէ՞ ըէկէտ պուլընտուղընը սուալ իթմէքլիկիմ իւզրէ, մէրգում ճէվապ վէրէրէք փիրար իթմէկէ պաշլատը. Պէն տախի արգատընտան դօշտարագ «խըրսըզ տըր, թութուն» տիյէ պաղըրտըմ. Ճիվարտա պուլընան պօլիս նէֆէրլէրի մէրգումը թութմուշլար.

Զանպօտան սօնրա, Բրազօ թարաֆընտան ճանավարընտան ճէրհ օլունան պօլիս նէֆէրինին չահատէթի խիթխա օլունտու. Մումայիլէյհ ալտըղը եարանըն չիտտէթլի ազբ սույլուուը հալտէ, Բրազօյը դօվալարագ 10 ատըմ էօթէտէ թէսլիմ իթմէկէ մուվաֆֆագ օլտուղընը պէյան էյլէտի.

Րէիս՝ պօլիս նէֆէրինի թէպրիք իթթիքտէն սօնրա, մուհաքէմէնին էրթէսի կիւնէ թալիգ օլունտուղընը պէյան էյլէտի.

* *

Նոյեմբեր 8 ---ն---ն---

Էրթէսի կիւնիւ մահքէմէ էօյլէյին քիւշատ օլունտու. Մէճրուհ պօլիս նէֆէրինի թէսատիֆ իտէն տօգթօր Սաքէ՝ խիթխա օլունտուգտա, պօլիսին ալտըղը եարա իւզէրինէ 15 կիւն իչինտէ վաղիֆէ իտէմէմիշ օլտուղընը իֆատէ էյլէտի.

Պունը միւթէաղըպ Բօլսանտա վուգու պուլան սըրգաթ հագգընտաքի չահիտլէր խիթխա օլունտու.

Պիրինճի չահիտ ճէվահիրճի Մ. Ֆօրմէյի օլուպ, մումայիլէյհ սաղըր օլտուղընտան, մահքէմէ խատէմէսի՝ ըէիսին սիւվալլէրինի դուղաղընա թէքրար իտիյօր իտի. Մ. Ֆօրմէյի մաղազասընտան սըրգաթ օլընան էշեայը թաառդա իթմիշ իտի.

Բրազօնըն ճէվահիրճինին պէսլէտիկի մէսինտէն սըրգաթըն իճրասընա լազըմ կէլէն մալումաթը ալտըղը նէ կիւն մէրգումէ չէ լիմեանը աչըգ էյլէմիշ օլտուղը թէհագգուգ իթմիշ իտի.

Էլէքտիմ Բարիզտէ վէզարէթէ արզըրիրէնինի իֆա իթմէքտէ օլան Մ. Ֆօրմէյի-նին գայնպէր վէ հէմշիրէ Շարլ խիթխա օլունմուշ, սըրգաթըն վուգուա կէլտիկի կէճէ Բրազօյը Բօյանտա կէօրտիւկինի, վէ մէրգումըն էչքեալի մէչրուգէնին աաիրի օլտուղընը օ զէման Մ. Ֆօրմէյէ սէօյլէմիշ օլտուղընը պէյան իթտի.

(Տէվ--)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գասթամօնու վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի ըէիսլիկինէ Էնգարէ վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի ըէիսի սաապըգ Րիֆաթ էֆէնտիյէ,

Էնգարէ վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի ըէիսլիկինէ Գասթամօնու վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի ըէիսի սաապըգ հագգը պէյէ,

Իչիլ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըէիսլիկինէ Վան վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըէիսի էսպագ Ալի Ճէմալ էֆէնտիյէ,

Գօսօվա վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի հուգուգ տաիրէսի ըէիսլիկինէ Ատանա վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըէիսի սաապըգ Մէհմէտ էֆէնտիյէ,

Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ Ճիսրը Էրկէնէ պիտայէթ մահքէմէսի ըէիսլիկինէ Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի ազա միւլազըմի Ապտուլլահի էֆէնտիյէ,

Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ Քէօփրիւլիւ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինլիկի՝ Սիրօզ սանճաղը միւտտէիի ումումի մուավինի Յովհաննէս էֆէնտիյէ,

Պալամար պիտայէթ մահքէմէսի ըիյասէթի՝ Կէլիպօլու ճէզա տաիրէսի ըէիսի սաապըգ Հայրապէտ էֆէնտիյէ,

Սիրօզ սանճաղը միւտտէիի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքթէպը հուգուգը Շահանէ մէզունլարընտան Ահարոն էֆէնտիյէ,

Կէլիպօլու պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի ըիյասէթի՝ մէքթէպը հուգուգը Շահանէ մէզունլարընտան Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր.

* *

Սէլանիք վիլայէթի նաիպի Ալի պէյէ թէգաիւտ Զնճի Օսմանի,

Մէքթէպը միւլքիյէ միւտիրի Աղոպ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէգաիւտ Յինճի, վէ կէճէլի կիւնտիւզլի տըրս աէնայի մէքթէպի միւտիրի Աղոպ էֆէնտիյէ միւտէճէատտէն Վինճի Օսմանի,

Ասաքիր Ֆունունիյէ զապըթանընտան վէ միւճէննիտ պինպաշըլարընտան Մ. Սօֆիանօսա Յինճի Օսմանի,

Տարիւլ Մուալլիմաթ միւտիրէսի Բէֆիգէ հանըմա թէգաիւտ Զնճի, վէ կէճէլի կիւնտիւզլի տըրս աէնայի մէքթէպի միւտիրէսի Մաամիւզէլ Գրավաս իլէ կիւնտիւզլի տըրս աէնայի մէքթէպի միւտիրէսի Մաամիւզէլ Հանրիէ Յինճի Շէֆգաթ նիշանը,

Գըրիմ փաբրիքասընըն պաշ միւհէնտիսի Մ. Վիլհէլմէ Զնճի Մէճիտի նիշանը իհսան պույուրուլմուշ տըր.

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏՕՒՐ

Պիլիսատա պօզալ, դուլագ վէ պրուն խասթալըգլարընըն թէտավիսինէ քէսպը մէլէքէ իթմիշ օլան Տօգթօր Տատուր՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Վիէննա պէյյիւք խասթախանէլէրինտէ վէ մէչհուր ուսթաթլար եանընտա մէզգիւր խասթալըգլարը որիյ ու ամէյ թէտգիգ իթթիքտէն սօնրա պու քէռրէ չէհրիմիզէ մուավաէթէթ իտէրէք, Պէյօղլունտա Տօզրու եօլտա Ռուսիա սէֆարէթխանէսի իթթիսալինտէ 447 նումէրօլը մահալլէ իգամէթ իթմէքտէ վէ հէր սապահ ալաֆրանկա 9տան 10 գատար խասթաա գապուլ իտէրէք տիր. Քէզա Սամաթիա քէօփրիւ պաշընտա Թիւֆէնքճեան էճզախանէսինտէ տախի բազարըլարտան մատաա հէր կիւն էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 8տէն 10ա գատար խասթալըգլան գապուլ իտէր վէ «Հայրէնիք» կիւնլէրի էնէ Ֆիւրիւքեան էճզախանէսինտէ մէճճանէն խաստա թէտավի էյլէր.»

ԿԻՒՆՏԷ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹ

Հէր քէս՝ սըհհաթի մուխաֆազա օլմագ իչին գարանլըգտան սաֆրա թօրլանմասընա միւսաատէ իթմէմէլի տիր. Իսթէ Տօքթէօր Հայթաճի Պէնիւալ Աէքիւս՝ հապլարը՝ խոստէ թէն գարանլըգլարի թէմիզլէմէք իչին թէրթիպ օլընմըշ տըր. Մէչհուր հապլարըն եուսուֆմաոը րէք գօլայ օլուպ, պիր թէրթիպ իչին պիր հապ գուլլանըլըր. Հէր պիր գութուտա 20 հապ մէվճուտ տըր.

Փըլաթթատա Տէյյիրմէն խանընտա 9 նումէրօտա վաղը էճզա տէբօզինտօ ընտա Հայ---- ----- տէյուռ միւմ էօն խաւսա իտինիզ.

Թաշրալարտան 10 զըրուշլըգ փօսթա փուլու կէօնտէրիլիրսէ հալտէ, մէզգիւր հապլարտան պիր գութու կէօնտէրիլիր. Փըլաթթատա Գարաքէօյտէ Տէյյիրմէն խանընտա 8 նումէրօտա վաղը Անթիփփօ Ֆարմաոէօթիգ նամ էճզա տէբօզինտօ ընտա միւրաճաաթ օլունա.

ԷՂՑԱՋԸ ՀԻՒՄԱՑՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թօղելիւր մալիւմաթ օլընմայա գատար, Էւնի Նազըր իլէ փիլուքիւթ օլընմագ գալուտէսի վագ գըլընտամայա տէկին եալընըզ մահլուլաթը վաղֆիյէտէն հիստէտարանըն հասըլէ Նիզամ ալէյ միւղաքաէ թէֆվիլ իտէճէկլէրի հիստէլի սէքընանլարըն Նրաքէ մէճիւնի 19 զըրուշ վէ Նրաքէ տիկէրի Ֆայիրէլի Էվգաֆը Հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրիկի վէ գուրսնը իլէ սաթըլանտըք տըր. Թամա վէ հիստէլի օլըպտա պիլմիւլայէտ սաթըլանլարըն մուանճէլէսինին Նրաքէ լիրա 100 զըրուշ հիսապըյլա լիրա օլարագ վէ տիկէր Նրաքէ քէզալիք սուրէթ վէ սէրիկի գուրսնըյլա իհալէ գըլընաճաղընտան, սու գալըյտէն աթիւլզիքըր մահլուլաթըն մաւայէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան Յնճի իլան միւտտէթի օլան իւչիւ 304 սէնէսի Թէշրինը սանինին 7ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն 14նճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօշրինէ միւսավի թէմինաթ աքչէլէրիլէ պէրապէր Մահլուլաթ խալէմինէ միւրաճաաթ իթմէկէլէրի լազըմ կէլէճէկի Թիւրքճէ Թ--- վէ Թ. Հ----- վէ Ֆրանսըզճա Մ----- վէ Բուլղա Գա--- Բ--------» կազէթալարըյլա իլան օլունուր, Ճէրէտէյի Շարքիյէ կազէթասընա տախի Յինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր.

..2..10000 (1).— Էսգի Բազարընտա Մաղնիսալը Հիւսամ պէյ մահալլէսինտէ Գօվանճըլար ճատտէսինտէ Հարէմէյն իւչ Շէրիֆէյն վագֆընտան թէրպիէն 18 մէթրօ արսատա չէհրի 80 զըրուշ քիրալը ախշապ 1 պապ պագգալ տիւքեանընըն միւլք մա կէտիկ պիւթիւնի. միւնատիրի Հանի Հիւսէյին էֆ.

..12..10000.— Էյուպտէ Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ Ճամիի քէպիր ճատտէսինտէ Էյուպ Էնսարի հազրէթլէրի վագֆընտան թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա չէհրի 180 զըրուշ քիրալը ախշապ մուգատտէմա գասսապ էլէքլի թէսլիհնի վէ 1 պապ թէրզի տիւքեանընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա կէտիկի-

նին 80 սէհիմ հիսսէսի· Հաճի Մահմուտ էֆէնտի։

· · 127 · · 30000·—Գալաթասա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Ֆէրմէնէճիլէր ճատտէսինտէ Գուլէլի պէյին վէ Հարէմէյն իւչ Շէրիֆէյն վագըֆլարընտան Թէրպիէն 18 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 180 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ սաաթճը տուքքեանընըն միւլք մա կէտիք պուլթունու· Աճմէտ էֆէնտի։

· · 2 · · 8000·—Ճէնպէրլի Թաշտա Մօլլա Ալի էլիֆէնտի մահալլէսինտէ Վէզիր խանը տէյրուննինտէ օրթա գաթտա Մէհմէտ բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 30 ղշ· քիրալը քեարկիր 1 պապ օտանըն մա կէտիք պուլթունու· Նազիֆ էֆ·

· · 8 · · 7000·— Գու տախի խանը մէզքիւր տէյրուննինտէ վագֆը միւշարէլէյհէն Թէրպիէն 35 մէթրօ արսատա չէհրի 50 ղրուշ քիրալը Թահթանի ախշապ ալթ վէ իւսթ 2 ատէտ օտա վէ Թահթընտա մաղազայը միւշթէմիլ պիր պապ օտանըն մա կէտիք պուլթունու· Նազիֆ էֆ·

· · 5 · · 7000·— Գասըմ Բաշատա Պէտրէտտին պէյ մահալլէսինտէ Թէքէէ սօգաղընտա Պէտրէտտին պէյ վագըֆընտան Թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ· Մէհմէտ աղա։

· · 4, 6 · · 30000·— Էտիրնէ Գաբուսընտա Էմիր իւլ Պուխարի մահալլէսինտէ Պայրամ Բաշա ճատտէսինտէ Սուլթան Պայազիտ Խանը Վէլի վագըֆընտան Թէրպիէն 190 մէթրօ արսատա, ֆէվգինտէ պիր օտայը միւշթէմիլ, տէրունինտէ 1 գույու վէ 53 մէթրօ պաղչէ վէ Թահթընտա 1 պապ ախըրը միւշթէմիլ միւլք մա կէտիք 1 պապ վէ չէհրի 250 ղրուշ քիրալը գահվէ տուքքեանընըն պուլթունու· Նազիֆ էֆէնտի։

· · 3 · · 16666·—Գալաթասա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Ճամի գաբուսը ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 53 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 650 ղրուշ քիրալը միւլք մա կէտիք 1 պապ քեարկիր տուքքեանըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա 1 հիսսէսի· Հաճի Աճմէտ էֆէնտի։

· · 26 · · 5000·—Գալաթասա Ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Գույումճըլար սօգաղընտա Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 60 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ հալաճ տուքքեանընըն կէտիկինին նըսըֆ հիսսէսի· Հաճի Աճմէտ էֆ· ։

· · 14 · · 8000·— Էյրի Գաբուտա Մօլլա Աչգի մահալլէսինտէ Մաճառլար եօգուշընտա Մուսթաֆա պէյ վագըֆընտան Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա վէ զահըրընտա 43 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 80 ղրուշ քիրալը 1 պապ ախշապ գահվէ տուքքեանընըն պուլթունու· Էմին աղա։

· · 4 · · 8000·—Էյրի Գաբուտա Մօլլա Աչգի մահալլէսինտէ Իպրահիմ պէյ սօգաղընտա Թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա ֆէվգինտէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ խարապհա ախշապ մէնզիլ· Էմին աղա։

· ∘ 1 · · 4000·—Խըրգաի Շէրիֆտէ Հօճա Վէյսի մահալլէսինտէ Մուհզիր սօգաղընտա Գաժէր Խաթուն վագըֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 10 մէթրօ աչըգլըղը միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ· Հաճի Հիւսէյին էֆ ։

· · 20 · · 3000·— Մահմուտ գուրպինտէ Գասըմ աղա մահալլէսինտէ Մահմուտ ճատտէսինտէ էսկիսուլուա էֆ· վագըֆընտան Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղրուշ քիրալը ախշապ 1 պապ տուքքեանըն պուլթունու· Էմին աղա։

· · 77 · · 3000·—Թահթագալէ գուրպինտէ Րուսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Թահթա Գալէ ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 35 մէթրօ 1 գըթա պէրպէր տուքքեանը արսասը կէտիկինին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի· Նազիֆ էֆ·

· · 22 · · 8333·—Գանթարճըլարտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գըպլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ Ֆէրհատ աղա վէ Էվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 100 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղրշ· քիրալը ախշապ 1 պապ պագգալ տուքքեանընըն միւլք կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 20 սէհիմ վէ միւլք հիսսէի շայիասը· Մէհմէտ աղա։

· · 10 · · 2000·— Էտիրնէ Գաբուսընտա Գասարլէ մահալլէսինտէ Էրմէնի օտալարը սօգաղընտա Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա 1 գույու վէ 17 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 40 ղրշ· քիրալը ախշապ 1 պապ մէնզիլին նըսըֆ հիսսէսի· Հաճի Աճմէտ ։

· · 18 · · 8334·—Զարչուի քէպիրտէ Ֆէսճիլէր ճատտէսինտէ Էվգաֆ կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 160 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ գասապ բազար տուքքեանը կէտիկինին սուլիւս հիսսէսի· Էմին աղա։

· · 9 · · 1500·—Օրթաքէօյտէ Պօյաճը սօգաղընտա Զավուշ Զօպան վագըֆընտան Թէրպիէն 76 ղըրա 1 գըթա տուքքեան արսասընըն նըսըֆ հիսսէսի· Հիւսնիւ էֆէնտի։

· · 77 · · 5000·— Ֆէնէրտէ Ապտի Սու պաշը մահալլէսինտէ Գույրուլու ճատտէսինտէ Թէրպիէն 76 ղըրա պիր գըթա տուքքեան արսասընըն նըսըֆ հիսսէսի· Հիւսնիւ էֆ·

· · 21 · · 7500·—Զարչուի քէպիրտէ Սօրկուճճը խանտա իւսթ գաթտա Մէրզիֆոնլի Գարա Մուսթաֆա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա չէհրի 50 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ օտա կէտիկինին պուլթունու·

· · 20 · · 5000·—Զարչուի քէպիրտէ Սօրկուճճը խանտա իւսթ գաթտա Մէրզիֆոնլի Գարա Մուսթաֆա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 9 մէթրօ արսատա չէհրի 40 ղրուշ քիրալը քեարկիր պիր պապ օտա կէտիկինին պուլթունու։

· · 23 · · 8500·—Զարչուի քէպիրտէ Սօրկուճճը խանընտա իւսթ գաթտա Մէրզիֆոնլի Գարա Մուսթաֆա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա չէհրի 50 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ օտա կէտիկինին պուլթունու։

· · 27 · · 8000·—Զարչուի քէպիրտէ Սօրկուճճը խանընտա իւսթ գաթտա Մէրզիֆոնլի Գարա Մուսթաֆա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 23 մէթրօ արսատա չէհրի 45 ղրուշ քիրալը քեարկիր 1 պապ օտա կէտիկինին պուլթունու։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իւք հիզատա պուլունան րագամլար՝ մահլուլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 Նոյմ.

Ինկիլ· էսհամը Ինկ· Լիր·	096-7/16
Օսմ· էսհամը աչըլտը	15-1/8
» » գաբանտը	15-1/16
» » Սէրի Ա	25-3/4
» » » Պ	15-1/2
» » » Ս	15-
Օթօման 1871	81-
Օսմանլը Պանգասը	10-7/8
Րուսիա իսթիգրազը	101-1/8
Մըսըր ասլ· մութթահըտէ	80-3/4
» իմթիյազլը	100-1/4
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	76-5/8
Թօ: լօս իսթիգրազը	102-1/8
Մաճառիսթ· էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-58·60

Բարիզ 24 Նոյմ.

Ֆրանս· էսհ· 3 % ֆր·	83-05
» » 4½ %	104-07½
Եէնի Օսմ· էսհամը աչըլտը	15-32
» » գաբանտը	15-27
[illegible]	
Սէրի Պ·	-
» Ս·	15-15
Էյտիլի չըմէնտօֆէրի	47-
Օսմանլը Բէժիքի էսհամը	-
» Պանգասը	525-
Գրէտի Լիօնէ	612-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1362-50
Լիօն ագսիօնը	1285-
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2222-50
Րուսիա 5 % 1877	103-50
Իթալիա էսհամը	96-82
Մըսըր ֆօնտ· մութթահըտէ	409-37
Եունան 5 % 1879	423-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-31

Վիէննա 24 Նոյմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	122-30
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	22-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ· ում· տիւն ագչ· գաբ·	16-22
» » » էն եւքսէք	16-23
» » » էն աշաղը	16-21
Պու սապահ աչըլտը	16-21
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ·	38-29
» » » էն եւքսէք	38-31
» » » էն աշաղը	38-26
» » » աչըլտը	38 32
Մըսըր մութթահըտէ գաբ·	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա·	25-30
» Պ·	15-30
» Գ·	16-21
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	47-75
Աջէն ֆուզի	8-
Րէժօր Ղըշ·	50-
Հէվալէսիզ »	60-

ՊԱՆԳԱ ԱԺԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	ք·ք· 8-20
Սթամպօլ պանգասը	7-08
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-18
Թրամվայ	4-57½

ԱԺՉԻԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղըշ: Բ.·
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-35
Մէթալիք »	103-
Պէշլիք »	103-10
Ալթըլըգ »	103-10
Ինկիլիզ լիրասը	110-30
Ֆրանսըզ ալթունը	87-30
Բօլ	91-30
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	08-95

ԹԱՍՖԻՑԷ ՔԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	-
50) » »	10-30
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	10-30
10000)»	-

ԻԼԱՆ

Եէմի Գուլէտէ Մէարիֆ միւսթէմլէքեաթընտան պիր պօսթանըն իճարէի սէնէվիյէսի Թալիպի ուհտէսինտէ 2400 ղրուշտա իսէ տէ, պիր միքտար տահա միւթէհամմիլ օլտըղընտան, զամմընա Թալիպ օլանլարըն մայիւմը միւզայէտէ օլմագ իւզրէ պու Թարիխտէն Նիհայէթ Թէշրինի սանինին 26նճը կիւնինէ գատար մէճլիսը Մէարիֆէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի·

12 Թէշրինի սանի 304

ԻԼԱՆԱԹ

Զարչուի քէպիրտէ Աճը Չէշմէ իթթիսալինտէ 53 վէ 52 Նումէրօտա մուգիմ միւֆլիս Թօրոս վէ Աւետիս Լիւլէճեան պիրատէրլէրինտէ ալաճագը օլանլարըն Գանունի Թիճարէթին 199 վէ 200րնճի մատտէսի աչքեամընա Թէվֆիգըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 20 կիւն զարֆընտա ալաճագլըլարընը պիր գըթա միւֆրէտաթ տէֆթէրի իլէ սէնէտաթ վէ Թէմսիքաթլարընը պիլպէրապէր Թիճարէթ մահքէմէսի պաշքէթիպլիյէ թագտիմ վէ մաթլուպլարընըն Թաստիգը զըմընտա մահքէմէ Թիճարէթի պաշքէթիպլիյէ իֆլաս մախսուս օտատա իչպու քեանունը Էվվէլին 5ինճի բազար էրթէսինտէն իթիպարէն 8ինէ տէկին սաաթ 5տէն 8է գատար Թէավիյէսինէ միւպաշէրէթ օլունաճագը վէ միւտաթը մէզքիւրէ խիտամընտա վիւճուտա կէլմէյէճէկ Թէսթիգաթ գաղըտլարը մէզքիւր 210րնճը մատտէսի աչքեամընա մէզքիւր միւբրէմ սայիլէճէկ քեաղըտ վէ վիւճուտա իլան օլունուր·

12 Թէշրինի սանի 1304

Վագըֆէ վէ մաաշ վէ տուակիւլ գօչանը ատէտ 4600, մայիմ էլ մըգտար քէպիր պէրամ քեաղըտ պէհէր ատէտի 20 բարա, մայիմ էլմըգտար սաղիր պէրամ քեաղըտ պէհէր ատէտի 10 բարա, պէհէր ճիլտի 100 վարագըլը միւվագգաթ մագալէ իլմուխապէրի ճիլտ 50՝ պէհէր ճիլտի 8 ղրուշ· Պէհէրի 200 վարագըլը տէֆթէր ատէտ 10՝ պէհէր ատէտի 40 ղրուշ·

Թապըխա լիւզում կէօրիւնէն պալաթ միւրաքքապ 5 գալէմ գօչան վէ տէֆթէր վէ էվրագը սաիրէ՝ զիլլըլէրինէ միւնաքասա ֆիյաթ իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուրլըճանա վէ չէհրը ճարիի րուսմինին 14ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլի օլտուղը իւէ գապուլ օլունուպ անտէն սօնրա Թէնզիլ գապուլ իտիլմէյէճէկ պիւնէտէն, Նօգսանլըքըլա Թապըխ իթմէք վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի·

12 Թէշրինի սանի 304 3—1

Պէտէլը ֆուրուխտ

Ղայր էզ Խօնտա Միտիլլի վէ Մօլիվա վէ Բալամար գազալարը զէյթուն էօշրիւ	6500000
Մա Թրիլիա Մուտանիա զէյթուն էօշրիւ	500000
Կէմլէյիք զէյթուն էօշրիւ	550000
Պուրսա »	120000

Իշպու զէյթուն աշարը 304 վէ 5 սէնէլէրինէ մահսուպէն 2 սէնէլիք օլարագ իհալէ օլունաճագ տըր·

Պիկա սանճաղընըն բալամութ էօշրիւ	670000
Քէմէր բալամութ էօշրիւ	175000
Էտրէմիտապատ բալամութ էօշրիւ	175000
Միտիլլի բալամութ էօշրիւ	138200

Իշպու բալամութ աշարը 304 սէնէսինէ մահսուպէն պիր սէնէլիք օլարագ իհալէ օլունաճագ տըր·

Գալաթէ կէօսթէրիլէն աշարտան Միտիլլի գազասը զէյթուն աշարը 3785600, վէ Մօլիվա աշարը 857200, վէ Բալամար աշարը 1857200 ղը·փ, ճէման մէզքիւր 3 գազա զէյթուն աշարը՝ քէնտի Նամընա օլան մամլուպըլա իլրաա վէ մասրաֆ օլունմագ իւզրէ Թօրտան 6 պուչուգ միլյօն ղրուշտա Տէրսաատէթ Թալիպ իւզէրինտէ օլուպ, տիկէրլէրի տախի ֆիյաթը մունասիպ էրէլէրիւլէ վէ պէլլի Նագտէն ալընմագ չարթըյլա մահալլի Թալիպի իւզէրինտէ իսէտէ, պունլարա տախի քէզաքէնտի Նամընա օլան մամլուպըլա իլէ իլրաա վէ մասրաֆ օլունմագ իւզրէ Թալիպ օլանլարըն բէյլէրի գապուլ օլունուր, վէ մէզքիւր Միտիլլի վէ Մօլիվա վէ Բալամար զէյթուն էօշրիւ գազա գազա Թալիպ գուհուր իսէ տէ օ սուրէթլէ տէ միւզայէտէ իւրունաճագ լէճէկի, վէ պունլարըն ճիմլէսի Թէշրինի սանինին 17նճի բէնճշէնպէ կիւնիւ գարարտատէլէրի վէ 26նճը ճումա էրթէսի կիւնիւ իհալէլէրի իճրա գըլընաճաղը իլան օլունուր·

10 Թէշրինի սանի 304 3—2

Միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն 357 գըյէ մըգտարը Թրապիզօն խաղընըն՝ չէհրը ճարիի րումինին 12նճի ճումա կիւնիւնտէն իթիպարէն մինագասա իճրա օլունաճաղընտան, իթա իթմէք իսթէյէնլէրին՝ չէրայիթը մինագասայը անլամագ վէ մինագասատա պուլունմագ իւզրէ Նիւմունէլէրիյլէ պէրապէր իտարէի Էվգաֆա կէլմէլէրի·

10 Թէշրինի սանի 304 3—3

Ճէննէթմէքեան պէյմը ալէմ վալիտէ Սուլթան Թապէտէրաուհա Հազրէթլէրիյլէ Էվգաֆը սաիրէ միւլհագա զիլլալըթընտան Էտրէմիտ վէ Քէմէր Էտրէմիտ գազալարըյլա Արմուտապատ Նահիյէսինտէ վագը զէյթունլըգլարըն 10 սէնէլիք հասըլաթ վէ մէսարիֆաթը լէտէլմիւվազէնէ զայէտ մէսարիֆ պէհէր սէնէլիկինէ այնէն 80243 գըյէ ալթիգ· բուղտէյ ղէյիթ հասըլէթ իթմիշ օլմասըյլա, վիքըր օլընան զէյթունլըգլարըն քեաֆֆէի մէսարիֆի միւլթէզիմէ աիտ օլարագ, 1ինճի սէնէտէն իթիպարէն 3 սէնէ զարֆընտա պէհէր սէնէ 80243 գըյէի ալթիգ, վէ 4ինճի սէնէտէն իթիպարէն մէզքիւր 80243 գըյէի ալթիգ իւզէրինէ 5էր պին գըյէի ալթիգ զամմըյլա հանի 10ընճը սէնէ 35,000 գըյէ զամմըմէ վասըլ օլմագ իւզրէ, հասըլ օլաճագ մըգտարը սէնէսի իչին տէ լէտէլմիւլպէր օլարագ Տէրսաատէթ պէտէլվէզն համուլէ իմարէթինէ Թէսլիմ խուխմէք չարթը վէ չէրաիթը սաիրէ իլէ 305 սէնէսի մալիյէսի մարթընտան իթիպարէն 10 սէնէլիկի իլթըզամ խուլէճէճէկլինտէն, պուննարա Թալիպ օլանլար վէ տահա գէյաթէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր 304 սէնէսի մալիյէսի Թէշրինի սանիսինին 10ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն Տէրսաատէթտէ Էվգաֆը հիւմայուն խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ուսումիյէ խալէմինէ վէ մահալլի Թալիպլէրինին Գարասի Էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր·

7 Թէշրինի սանի 304 5—5

Տիյարպէքիր վիլայէթինտէ հէսթան վէ էրկէնի Նահիյէլէրինտէ վագը 31 գըթա արազի մահլիւլէ՝ պէտէլաթը միւխթէլիֆէ իլէ մահալլի Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ 304 սէնէսի Թէշրինի սանինին 15ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, պու պապտա մալումաթ ալմագ վէ արազիի մէզքիւրէյէ բէյ սիւրմէք իւզրէ Թալիպ օլանլարըն Տէֆթէրը Խագանի Նէզարէթը ճէլիլէսի մունհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի·

17 Թէշրինի էվվէլ 304 4—4

Պէհէր բաքէթի 4լիտէն Ֆուրնիյէ մալի սըգարայէթ ատէտ	50550
Քէզալիք Ֆուրնիյէ մալի սըգարաչէթ քիլօ	398
Պէհէր բաքէթի 4լիտէն պէհէրի 100էր տիրհէմլիք	12
	410

Մա սանտըգ կազ Թէնէքէսի ատէտ 750, Եէշիլ չուհա գաբըլը սանտըգ ատէտ 11, տէրի գաբըլը սանտըգ ատէտ 55, սարը սախթիյան ազչէ քեսէսի ատէտ 290, հասըր սիւփիւրկէ ատէտ 400

306 սէնէի Արապլյէսինտէ խըրաճ օլունաճագ Սիւրրէի հիւմայուն իչին միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն պալատէ մուրագգամ 7 գալէմ սըգարաչէթ վէ սաիրէնին միւնագասալարընա պաշլանըլաճաղընտան, իթա վէ իմալ իթմէք իսթէյէնլէրին՝ չէհրը ճարիի րումինին 12նճի ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի·

10 Թէշրինի սանի 304 3—2

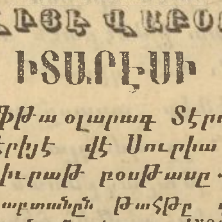

ՔԷՕՓՐԻԻ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթ- լէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը·

Լօտգօ գումբանիին Թահթը գօմանտասընտա Պէհէրա Նամ վաբօր 1500 Թօնէլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա Նոյեմբերըն 28ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր· սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԼ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահլայըն 4 պուչուգ կիւնտէ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ խուէճէք տիր։

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ ալընտըգտա, Թէնզիլը Ֆիյաթըլա ֆիւրուխթ օլունուր ։

Վափօրտա պիրինճի ըընըֆ սուֆրա Թագըմը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէթճի գատընլար վար տըր ։

Եինէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷ հէր չարշէնպիհ սապահըը հարէքէթ իտէն Պէրիյէթիւչ Շամ վափօրլարը տօղրու ԵԱՖԱ յա հարէքէթ իտուպ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷտէն սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹԱՐԱԲԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար

Բօսթաի մէզքիւրըն Գըրմըզը տէնիզէ իշլէյէն վափօրլարը՝ հէր ճումաա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չանթասընըն միւվասէլէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուագիմ, Մասուա, Հիւտէյտա վէ Ադէն իսքէլէլէրինէ ուղրար ։

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ ուշուլէթմէք խուսուսընտա՝ Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ Քէօփրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գումբանիի մէզքիւրըն աճէնթէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր ·

Իշպու աճէնթէխանէ՝ պէտէլի Մըսըրըն պիւլիւմ բօսթա խարէխանէլէրինտէ Թէէտիյէ օլունմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտաբօսթ] տախի իթա իտէր·

Հէր ըընըֆ եօլճու իչին Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 Նումէրօլու մահալտէ Մ· Մ· Թօմաս Գուգ վէ Էվլատը աճէնթէխանէսինտէ միւրաճաաթ օլունա ։

ՖՐԱՆԳՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

Իսթիգպալ Թէէմինի իչին Պուտաբէշթտէ բիւլիւնգօլու սիկուրթա չիրքէթի·

1857տէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրլըղը Թարաֆընտան 7658 Նումէրօլը ֆէրման իլէ Թէէսիս օլունմըշ տըր ·

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000	ֆրանգ
Մէվճուտ սանտըգ	10,000,000	»
Իհթիյաթ աղչէսի	12,000,000	»

Ումում Շարգ վէ Թիւրքիա իչին Տէրսաատէթտէ Տիրէքթօր Մ· ԽՕԺԷՆ ՐԱՔԱԲՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիշ Մ· ՆԱԶԱՐԷԹ ԵԱԶՃԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ ՃԻՀԷԹԼԷՐԻՆՏԷ ՊԷՕՅՈՒՔ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գահիրէ իչին՝ Մըսըր Պանգասը· Պէրութտա՝ Օսմանլը Պանգասը· Սէլանիքտէ՝ Ալլաթինի Պանգասը. Իզմիրտէ՝ Թիւճճարը միւթէպէրանընտան Պալթօղեան վէ Պալըգճեան. Հալէպտէ՝ Գէօրգ վէ Սահակ Սէթեան · Ատանատա՝ Գասպարեան վէ Տամատեան · Աթալէա վէ Սպարթատա՝ Շէրէֆէտտին վէ Տէրունեան · Թրապիզօնտա՝ Օսմանլը Պանգասը. Աջէնհիրտէ՝ Եօգանճը օղլու Մուրատ· Էտիրնէտէ՝ Օսմանլը Պանգասը վէ դայրիհիմ։

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ խոմբանիա իսթիգպալ չիրքէթի զայէթ սուհուլէթլի սուրէթտէ Թէէմինաթ սիկուրթասը իլէ մէշղուլ օլմագտա տըր · կէրէք պէօյիւք ատամլար վէ կէրէք էրքէք վէ գըզ չոճուգլար իչին պիր վագթը մուայյէնտէն սօնրա, էվվէլճէ գարարկիր օլան մէպլաղը էօտէնմէք իւզրէ ։

Զաննիմ խուէրիզ ուզուն պօյլու իյզահաթա միւհթաճ տէյիլ տիր · պիր ֆամիլեանըն պաշը պուլընան վէ եախօտ չօլուգ չօճուղը օլան պիր բէտէրին, կէրէք քէնտիսինին վէ կէրէք այալ ու էվլատընըն իսթիգպալը Թէէմինի իչին տուշիւնմէսին . չիւնքի պիր ատէմին Նասըլ բի կէնճլիկի օլուր, էօյլէճէ տախի իխթիյարլըղը օլաճագ տըր · իշթէ պունլարըն տէֆի չարէսի իչին պու Շիրքէթ հէր պիր գօլայլըգլարը վէրմիշ տիր . սէնէլիք ուֆագ վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր մըգտար աղչէնին չիրքէթին սանտըղընա Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, չիւնքի հիչ պիր ատամ պիլէմէզ վագթըն միրուրի իլէ նէ՞ հալ քեսպ էյլէյէճէք քէնտի իսթիգպալի, վէ եախօտ կէնճ եաշընտա վէֆաթ իթտիքտէն սօնրա նէ՞ օլաճագ քէնտի այալ ու էվլատընըն հալի . անըն իչին մուգատտէմա պիր պօրճ տըր պէհէր սըրըֆտա պուլընան պիր ատէմ իչին չիմտիտէն իսթիգպալին Թէէմինի · Էվրօբանըն հէր պիր ճիհէթինտէ վէ հէր պիր հիւքիւմէթին Թահթը իտարէսինտէ իսթիգպալ Թէէմինի իչին հիսապըզ չիրքէթլէր պուլընմագտա տըր, վէ բէնչպէր կիւրուհինտէն պաշլայարագ իմբէրաթօրլար իլէ իմբէրաթօր էվլատլարը վէ խանէտանը իսթիգպալ սիկուրթասընա տախիլ տիրլէր ։ Իշթէ պու չիրքէթլէրին էն ճէսիմ վէ էն միւթէպէր վէ Էվրօբանըն հէր պիր պէօյիւք պանգալարընտան Թաստիգ օլունմըշ օլան, վէ սանիէն Աւսթրիա-Մաճառիսթան հիւքիւմէթինին «գօնթրօլը» Թահթընտա պուլընան վէ 31 սէնէլէրտէն պէրու տէվամ իթմէքտէ օլան Ֆրանգօ-Հօնկրուազ սիկուրթա չիրքէթի Թիւրքիանըն բայիթախթը պուլընան Տէրսաատէթտէ տախի 1880 սէնէսինտէն պէրու պիր միւտիրիյէթ Թէէսիս իթմիշ տիր ·

1. Շիրքէթին իսթիգպալ Թէէմինի իչին եարտըղը մուամէլաթընտա ֆազլա օլարագ սէնէտէ պիր տէ գուրա քէշիտէ խուէր ալաֆր· քեանունը սանինին 30ընտա, Աւսթրիա-Մաճառիսթան տէվլէթինին մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի վէ մալիյէ Նազըրլըղը Թահթը իտարէսինտէ· պէհէր գազանան Նումէրօ մուգապիլ 100էր Ինկիլիզ լիրասը եանի 2500 ֆրանգ գազանաճագ ։

2. Սիկուրթա սէնէտինէ մահսուսա օլարագ 3 սէնէլիք վէրկիլէր վէ եախօտ տահա զիյատէ էօտէնմիշ օլուր իսէ համիլինին չիրքէթտէն իսթիգրազ իթմէքլիկէ հագգ ու սէլահիյէթի օլաճագ տըր, սէնէլիք ֆայիզ եիւզտէ 6ըը կէչմէյէրէք ։

Պու չիրքէթ՝ եանկըն վէ տէնիզ սիկուրթասը մուամէլաթը իլէ տախի մէշղուլ տըր ։

Շիրքէթին միւթէպէր վէ Թէէմին օլունմագ իւզրէ տէվլէթը Ալիյէնին Տէրսաատէթտէ մէրքէզի պուլընան Օսմանլը Պանգասընը Թավսիյէ էյլէրիզ, վէ եախօտ Էվրօբանըն էն մէշհուր վէ պէօյիւք պանգալարընտան քեզալը մալիւմաթ ալըգ օլունամալըտըր ։

ՏՕԳԹՕՐ ԻՍՄԱՆԸՆ

ՔԻՒՐՔԱԹԻՖԻ

Նամըյլա Ինգըլպալ վէ պասուրը տէֆ իտէն եէնի պիր իլաճ·

Պու իլաճ կիպի մուհասսէնաթը Ալէմանիա իմբէրաթօրընըն Թապիպի մուալլիմ Տօգթ. Ֆօն Լանկէր իլէ տիկէր պիւյիւքճէ մէշհուրլար ակրըպալա Թարաֆընտան մուսատտագ բէքչ աչ մուալլիմէ վար տըր ։

Իշպու քիւրքաթիֆ [մայըրօղական] Ինգըլպալ, խուշալ, պասուր, միյտէ խասթալըգլարը, էսմէյի հազմ խուէմմէքլիքէ, էնմէ, գայ, Եւրէք աղըրը, սանճը, տըգ Նէֆէս վէ գայըրիհիմ խասթալըգլարընտա զարըր կէքէլէէ իլաճ օլուպ, Եօգրայա տա էն ալէա պիր տօսթ մագամընտա տըր ։

Պուննտան պիր Եւքսիւք մըգտարը չիրինկայա գօ՛ ուլըգ իհթիգամ օլընտըղտա, տէրապայա վէ իքի տագգգատա պիր ամէլ կէթիրմէկէ քեաֆի տիր ։

Միւսհիլ [քիւրքաթիֆ] իլաճլարըն վէ Թուզլուգմալը չիրինկանըն սուէ իսթիմալինէն հասըլ օլան Նէթիպիճէ վախիմէտէն սագընմալը տըր ։

Պու իլաճ էճզաճըլարտա սաթըլըր ։

1 չիչէսի՝ 1 մէճիտիյէ, եարըմ չիչէսի՝ եարըմ մէճիտիյէ, վէ չիրինկասը տախի եարըմ մէճիտիյէ տիր ։

Հէր պիր չիշէտէ 30 չիրինկալըգ գատար իլաճ վար տըր ։

Թէքմիլ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչին տէբօզիթօ մէմուրը, Էտիրնէտէ Զինտան ալթը սօգաղընտա 53 Նումէրօլը մահալտէ ԺՕՍ· ՇՄԻՏԷԿ ։

Տէրսաատէթտէ Գալաթասա Գարաքէօյտէ Մ· Ս· Գաթթօրիատիսին 5 Նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիւրուխթ օլունուր ։

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ

18 ·— ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ ·—18

ՍԷՐՃԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՕՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 ·—ՔԷՕՓՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏԱ·—77	168 ·— ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ·—168

Մէզքիւր էճզախանէ վէ սէրճար տուքքեանլարընտա միւթէնէվվի վէ էնվայի Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ վէ էճզա վէ մուսթահզարը վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լաամպիգ իլէ չէլիքաւատ մամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիպիգ սուրուլ խնտէ պալըգլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, սօլ ֆաթօնըն էն ալէա ճինսի, էերլի վէ էճնէպի մաատէն սուլարը, ֆօթօկրաֆճըլար իչին Թէրքիպաթը քիմեէվիյէ, Պօրսօ չարապլարը, գօնեագլար, Էնկլիզ իսքէլէր, գօգուլը սապունլար, Նէֆիս բուտրա, օ տը Գօլօնէլը, սաչ սուլարը, տիշ-կիրիճի իւպըլէր, վէ սէրճարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ միւճէսսուա օլուպ, Թօբտան վէ բէրաքէնտէ ֆիւրուխթ օլունուր ։

Քէզալիք մէզքիւր տուքքեանլարտա մուայյէնէի Թըպպիյէ տախի իճրա օլունուպ, պունա մախսուս օտալարը վար տըր ։

Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր ։

Զէյըլ.—Պիւճիւմէ էճզա վէ էմթէասընըն էն ալէա ճինսէն օլտուղընը վէ բէք էհվէն ֆիյաթըլա սաթըլտըղընը Տօգթօր էֆէնտիլէր վէ բաղըշլարը էհալի իլան խուէրիզ ։

L'EQUITABLE	L'AVENIR DES FAMILLES
ԼԷՔԻԹԱՊԼ	ԼԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ	ԵԷՆԻՏԷՆ ՍԷՐՄԱՅԷ ԹԷՇ ՔԻԼԻ ԻՃԻԻՆ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ	ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԸ ՄԻՒԹԷԳԱՊԻԼԷՍԻ
Շիրքէթին մէրքէզի Բարիզտէ Կըէթրի սօգաղընտա Ն. 5	Շիրքէթին մէրքէզի Լիօնտա Բէքիւպլիք ս գաղընտա Ն. 61
Պու գումբանեա էհվէն չէրայթիլէ եանկըն գարշը էշեա վէ մօպիլեա, էմլաք, կէօմրիւքաթ վէ եա տէբօզիթօտա մալ վէ էմթէա սիկուրթա խուէր։ Ջիյրտէքի սահիպը իմզայա միւրաճաաթ օլընա ։	Իշպու մալիյէ սիկուրթասը գումբանեասընըն քեարը միւթէխթէլիֆ իւճրէթլէրինէ գայթ օլունմագ իւզրէ գէյրտէքի սահիպը իմզայա միւրաճաաթ օլընա ։

Տէրսաատէթտէ Պաղչէ-Գաբուսընտա Թաշ խանտա 40 Նումէրօտա Լէքիթապլ վէ Լավընիր տէ Ֆամիյլ սիկուրթա գումբանեալարընըն ումումի աճէնթէսի՝ Մ· ՊԷՏՐՕՍ ԱՄՊԱՐՃԵԱՆ ։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՍԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼԷՏԷՐՄԷՏԷ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՔԷՕՉԻ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԱԹ ՏԻՒՔԵԱՆԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվայի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր ։

Էզճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ միւգատտէմ միւթէֆէլլիֆ, գասըգ պաղլարը, էնվայի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (Թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր ։

Մ· Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվի սըբարըշաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ խուէր ։